

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221200851
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2025:2221200851.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda samosudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou v právnej veci žalobcov: v 1. rade – AGROLENS, spol. s r.o., so sídlom Čenkovce 114, Zlaté Klasy, IČO: 31 428 789, v 2. rade – A. B., nar. XX.XX.XXXX, byto B. XXX, C. B. C., D. E., v 3. rade – A. F. A., nar. XX. XXXXX XXXX, bytom G. XX, D., D. E., žalobcovia 1/ až 3/ zastúpení: E. E., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, bytom H. XX, XXX XX I., v 4. rade – J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom X L. G. A., XX XXX L., M. E., v 5. rade – N. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom X L. G. A., XX XXX L., M. E., v 6. rade – A. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. A. O. A. E. – XX E. P., XXX XX Q., M. E., žalobcovia 4/ až 6/ zastúpení: R. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, I. – L., proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie neexistencie vlastníckeho práva žalovanej a o vzájomnej žalobe žalovanej o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Žaloba žalobcov sa zamietá.

II. Súd určuje, že žalovaná je vlastníkom nehnuteľnosti CKN parc. č. XXX/X, orná pôda o výmere 50.319 m², CKN parc. č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoría o výmere 120 m², zapísané na LV č. XXXX, pre k. ú. D.

III. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1/ až 6/ rade v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 25. októbra 2013 sa pôvodní žalobcovia (1/ R. A., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX, 2/ T. O., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX, 3/ A. F. A., nar. XX. XXXXX XXXX, všetky zastúpené E. E., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX) domáhali voči žalovanej určenia neexistencie vlastníctva žalovanej k parcelám registra „C“ katastra nehnuteľnosti v katastrálnom území D. vedených na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely č. XXX/X zastavané plochy a nádvoría vo výmere 120 m² a č. XXX/X orná pôda vo výmere 50.319 m². Žalobu odôvodnili potrebou autoritatívneho určenia súdom, či tu vlastnícke právo žalovanej je alebo nie je, nakoľko na liste vlastníctva je zapísané duplicitné vlastníctvo na jednej strane v prospech žalovanej titulom nadobudnutia rozhodnutia vyplývajúceho z chybného katastrálneho konania, a na strane druhej v prospech dedičov po poručiteľovi R. O. s manželkou.

Ďalej uviedli, že v kolónii N. v katastri D. od roku 1924 prebiehalo pridelovanie pôdy z titulu prvej československej pozemkovej reformy pod dohľadom Štátneho pozemkového úradu v Prahe, a to na základe zákona záborového č. 215/1919 Sb. a zákona náhradového č. 329/1920 Sb.. S poukazom na tieto skutočnosti sa pôda pôvodného pozemno-knižného vlastníka veľkostatkára - grófký L. I. I. I. - začala pridelovať prídelcom. V predmetnej lokalite sa nachádzal aj zvyškový statok, ktorý mali súrodenci K. a O. I. od roku 1924 v tzv. pachte. Po uplynutí 6-ročnej lehoty v zmysle ust. § 63 ods. 3 v roku 1930 bol zvyškový statok rozparcelovaný a prerozdelený medzi viacerých prídelcov, pričom právni predchodcovia

žalobcov, t.j. R. O. s manželkou A. E. Q. nadobudli z tohto majetku parcelu č. XXX, ktorú so súhlasom Štátneho pozemkového úradu daným rozhodnutím č.j. 215-531/31-IV zo dňa 3. júna 1932, zamenili s prídelcom O. I. za v predmetnom konaní spornú parcelu č. XXX/XX. Poukázali na prídelový zákon č. 81/1920 Sb, v zmysle ktorého vznik nekniehovaného vlastníckeho práva nevyžadoval fyzickú prídelovú listinu, ale len vydané a týmto úradom schválené a právoplatné administratívne rozhodnutie, ktoré samo o sebe bolo prídelovou listinou. Žalobcovia konštatovali, že hoci právoplatné prídelové výmery existovali, v súčasnosti už nie je možné ich predložiť. Na základe týchto skutočností žalobcovia tvrdili, že prídelová parcela XXX/XX bola pridelená R. O. a jeho manželke ako roľa do vlastníctva, a za prídel R. O. s manželkou riadne zaplatili. Dňa X. XXXXXX XXXX manželka R. O. zomrela, avšak bezprostredne po jej smrti prídelová parcela XXX ani prídelová parcela XXX/XX prejednaná nebola. Nakoniec až v roku 1999 sa prídelová parcela XXX, omylom namiesto parcely XXX/XX, stala predmetom dedičského konania. V roku 1938 po začatí anexie Žitného ostrova musel právny predchodca žalobcov - R. O. opustiť svoje prídelové majetky, kam sa ale bez meškania vrátil, len čo mu to situácia dovolila, t.j. ešte pred účinnosťou nariadenia SNR 52/1945 Sb, ktoré navrátilo právny stav ku dňu 01.11.1938. Zdôraznili, že predmetným nariadením neprešiel prídel na štát, nakoľko takýto prechod nie je nijakým spôsobom zapísaný do pozemkovej knihy alebo inak preukázaný. R. O. na predmetnej prídelovej parcele XXX/XX žil až do jeho smrti, t.j. do roku 1950. Pred jeho smrťou sa už o pozemky starala jeho dcéra, t.j. pôvodná žalobkyňa v 1. rade, a to do roku 1950, keď pozemky začalo obhospodarováť družstvo. Skutočnosť, že pozemky boli v ďalšom období obhospodarované v inej sústave parciel družstvom, ešte neznamenala zánik vlastníckeho práva prídelcov. Poukázali na potrebu rozoznávať prídelové konania z obdobia 1. československej pozemkovej reformy v rokoch 1920-1933 a povojnové prídelové konania registra prídelov od roku 1945, keďže prídelov od roku 1945 vyžadovali právne perfektnú listinu, register prídelov nebol dôkazom o vlastníctve, naproti tomu u prídelov z obdobia prvej pozemkovej reformy na vkladu schopnosť prídelového majetku stačilo rozhodnutie príslušného pozemkového úradu, alebo súkromnoprávna dohoda schválená týmto úradom a až následne kolonizačný referát Štátneho pozemkového úradu zaznamenával pridelené nehnuteľnosti jednotlivým prídelcom. Poukázali aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave, č.k. 24Co/230/2011, kde bolo vyslovené, že za originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva sa považujú aj niektoré formy nadobudnutia vlastníckeho práva pred účinnosťou občianskeho zákonníka z roku 1950. Medzi tieto spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva patrí aj pridelenie pozemkov na základe prídelového rozhodnutia. Tiež žalobcovia uviedli, že v roku 1956 prešli pozemky pôvodného vlastníka - grófký L. I. I. I. rozhodnutím ONV v Šamoríne, č.j. Pôd.8-2466/57 do vlastníctva Československého štátu, pričom prídelcovia z kolónie N. neboli účastníkmi tohto konania. Žalobcovia sa domnievajú, že predmetné rozhodnutie je nulité, nakoľko vo veci rozhodoval nepríslušný správny orgán. V roku 1991, podľa tvrdenia žalobcov, požiadala pôvodná žalobkyňa v 1. rade o vydanie výpisov z prídelového registra na meno R. O., na základe ktorých bola chybné prejednaná v dedičskom konaní, č.k. 1960/92 Dnot 695/93 prídelová parcela E KN parcela č. XXX a nie parcela č. XXX/XX. V roku 2001 bol právoplatne ukončený a schválený register obnovenej evidencie pôdy rozhodnutím OÚKO ROEP 4/2001 D. XXXXXX. V predmetnom konaní ale zhotoviteľ podľa tvrdenia žalobcov nebral do úvahy predchádzajúce prídelové konania, a z toho dôvodu žalobcovia považujú predmetné rozhodnutie za nulité. Dodali, že nebolo by správne keby štát „trestal“ neúplnosť údajov v katastri nehnuteľnosti stratou vlastníckeho práva k pozemku z titulu fikcie opustenia, keďže túto neúplnosť štát v podstate sám spôsobil.

Následne podľa tvrdenia žalobcov koncom roka 2007 a začiatkom roka 2008 podielový spoluvlastníci prídelového majetku po R. O. a jeho manželke predali spoločnosti DAN-FARM, IČO: 36 276 944, so sídlom Hlavná ulica č. 65, Blahová prídelovú parcelu č. XXX, pričom v čase predaja nebol na tejto parcele prevedený geometrický plán. Avšak na základe právoplatného dedičského rozhodnutia, č.k. 10D/463/2008, Dnot 159/2008 po nebohom O. I., ktorého súčasťou majetkovej podstaty je aj prídelová parcela XXX, došlo k vypracovaniu geometrického plánu č. 43466559-016/2009 Mapový list č. GA 9-4/2 a GA 8-4/1 na parcelu registra „E“ KN č. 427/1 v katastrálnom území D.. Zápisom uvedených parciel Správou katastra do registra „C“ KN tak vzniklo duplicitné vlastníctvo medzi spoločnosťou DAN-FARM a dedičmi po O. I., ktorému prídelová parcela č. XXX v skutočnosti patrila. Po zistení týchto skutočností sa žalobcovia snažili odstrániť tento stav, mimosúdne riešenie usporiadania duplicitného vlastníctva so žalovanou ale stroskotali. Podľa tvrdenia žalobcov Okresný súd Dunajská Streda prejednal v dedičskom konaní, č.k. 13D/59/2009, Dnot 30/2009 po nebohom R. O. a jeho manželke prídelovú parcelu č. XXX/XX a následne si žalobcovia dali vypracovať geodetický plán na predmetnú parcelu.

2. K žalobe sa žalovaná dňa 21. marca 2014 vyjadrila tak, že žalobcovia nepreukázali vznik vlastníckeho práva na základe prídela z prvej pozemkovej reformy v prospech ich právneho predchodcu R. O. k spoluvlastníckemu podielu 1/2 k pôvodnej parcele XXX/XX, z ktorej boli vytvorené žalované parcely, ktoré sú vedené v duplicitnom vlastníctve, t.j. v 1/1-ine v prospech žalovanej a v 1/2 v prospech žalobcov. K predloženým dôkazom žalobcov, a to konkrétne k registru prídela z roku 1931, kde sa uvádza, že v roku 1930 bol zvyškový statok K. a O. I. rozdelený a odovzdaný do vlastníctva a k listu Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave z 16.05.1933, sa žalovaná vyjadrila v tom smere, že žiadnym spôsobom nepreukazujú vznik vlastníckeho práva R. O. k nej.

K predloženému osvedčeniu o dedičstve 13D/59/2009, Dnot 30/2009 žalovaná uviedla, že nakoľko R. O. nebol v čase smrti vlastníkom spornej parcely č. XXX/XX v 1/2-ici, nemohli predmetný spoluvlastnícky podiel nadobudnúť ani jeho dedičia. Ďalej nepovažuje predložený register prídela z 30.12.1931 za doklad o vlastníckom práve, pričom poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Sžo 137/2010, kde sa uvádza, že register prídela, súhlas nadobúdateľov, geometrický - polohopisný plán, ako aj listinu prítomných a sumárny výkaz delených parciel možno považovať len za technické podklady vypracované za účelom uskutočnenia prídelačného procesu, výsledkom ktorého malo byť vydanie rozhodnutia o prídela, ktoré by následne mohol pozemkový súd zapísať do pozemkovej knihy. Žalovaná je toho názoru, vychádzajúc aj z vyššie uvedeného judikátu, že existencia registra prídela nemôže ani nepriamo svedčiť o tom, že v prospech prídelačtov boli vydané riadne prídelačné listiny, ktoré by bolo možné považovať za doklad o ich vlastníckom práve. Súčasne udáva, že z listu Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave z 18.08.1932, ktorým žiada Štátny pozemkový úrad v Prahe o vykonanie vzájomnej zámene parcely č. XXX a parcely č. XXX/XX, nemožno vyvodiť záver, že išlo o konečné právoplatné rozhodnutie štátneho pozemkového úradu podľa ust. § 27 zákona č. 81/1920 Sb. Zdôraznila, že bez predloženia platnej prídelačnej listiny ako hlavného dôkazu o vlastníckom práve R. O. k žalovaným nehnuteľnostiam, nemožno akceptovať argumentáciu žalobcov, nakoľko až predložením prídelačnej listiny, jej preskúmaním zo strany súdu z hľadiska toho, či takáto listina bola vydaná príslušným orgánom, či je právoplatná a vykonateľná by bolo možné sa zaoberať s opodstatnenosťou žalobného návrhu. Poukázala na novelu občianskeho zákonníka č. 509/1911 Zb., ktorá umožňuje aj štátu stať sa vlastníkom nehnuteľnosti od 01.01.1992 za predpokladu, že má nehnuteľnosť v oprávnenej držbe nepretržite po dobu desať rokov, a to i v prípade ak sa stal oprávneným držiteľom pred 01.01.1992. Na základe tejto novely žalovaná tvrdí, že nadobudol vlastnícke právo vydržaním, za právny titul od ktorého odvodzuje vlastnícke právo pritom považuje predmetné rozhodnutie ONV v Šamoríne z 15.3.1957. Žalovaná ďalej uviedla, že nakladá s vecou ako vlastnou, nakoľko žalované nehnuteľnosti prenajíma spoločnosti AGROLENS, spol. s r.o. a správu žalovaných parciel získal na základe ust. § 17 ods. 1 v spoj. s § 1 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a k inému poľnohospodárskemu majetku. Dobrá viera žalovanej je podľa jej tvrdenia daná tým, že nemohla vedieť, že jeho vlastníctvo k žalovaným parcelám mohlo byť v minulosti dotknuté prídelačnými (aj keď neukončenými) konaniami z prvej pozemkovej reformy. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností navrhla žalobu zamietnuť.

3. Na to žalobcovia 3. apríla 2014 uviedli, že žalovaná závažným spôsobom zasahuje do vlastníckeho práva žalobcov, pričom k tomuto zásahu došlo zápisom vlastníckeho práva v prospech žalovanej do katastra na základe katastrálneho konania ROEP D. XXXXXX. V predmetnom konaní sa nezohľadnila skutočnosť, že na pozemkovo-knižnom telese sa nachádzajú v inej sústave parciel tzv. neknihované parcely z prvej pozemkovej reformy riadne zaznamenané v prídelačnom operáte. Žalobcovia sa zhodli so žalovanou, že rejstříky prídela nemožno považovať za doklady o vlastníckom práve, nakoľko sú len dôkazom o poslednom stave technického prídelačného elaborátu a že tieto rejstříky prídela môžu byť aj staršie ako rozhodnutia pozemkového úradu. Avšak v zmysle ust. § 27 zák. č. 81/1920 Sb. nie je potrebné pre účely preukázania vlastníckeho práva predkladať prídelačnú listinu, stačí preukázať priznanie Štátneho pozemkového úradu v Prahe, týkajúcu sa prídela pôdy v prospech prídelačtov. Majú za to, že vykonávanie záznamov do prídelačného operátu bolo výlučne správnym úkonom, a preto podľa ich názoru všeobecné súdy nie sú oprávnené tieto správne úkony preskúmať. Žalobcovia sa vyjadrili aj k možnému vydržaniu spornej nehnuteľnosti žalovanou, a to v tom smere, že v predmetnom prípade išlo o „okupáciu“ pozemkov bez právneho dôvodu alebo na základe ničotného právneho úkonu pričom tvrdia, že žalovaná musela vedieť pri vynaložení bežnej opatrnosti o tom, že žalované nehnuteľnosti mohli byť v minulosti dotknuté prídelačnými konaniami.

4. K danému sa žalovaná vyjadrila dňa 8. apríla 2014 zdôrazňujúc, že žalobcovia nedisponujú konečným rozhodnutím Štátneho pozemkového úradu, na základe ktorého mal právny predchodca žalobcov

nadobudnúť vlastnícke právo k pk. parc. č. XXX/XX zamenenej s O. I.. Podľa názoru žalobcov konečným záznamom do prídelového katastrálneho operátu by mala byť listina označená ako výkaz zmien za rok 1926, na ktorej ale právny predchodca žalobcov sa nespomína. Uznáva ale, že v predmetnom konaní žalobcovia predložili listinu, a to výkaz zmien za rok 1931, v ktorej sa prídelca R. O. už uvádza. Žalovaná zdôraznila, že aj ona má záujem na odstránení dvojitého vlastníctva na LV XXXX a z tohto dôvodu podala vzájomný návrh na určenie vlastníckeho práva v prospech žalovanej. Svoj návrh zdôvodnila konfiškačným rozhodnutím z 15.07.1957, ktoré bolo do katastra nehnuteľností zapísané na základe rozhodnutia o schválení ROEP-u č. 4/2001 a titulom vydržania.

5. Žalobcovia dňa 22. mája 2014 súdu predložili konečný záznam zmien za rok 1926 podľa nadobúdateľov pozemkov, vykonaný do prídelového katastrálneho operátu, na ktorom sa nachádza aj meno R. O. a jeho manželky. Žalobcovia zdôraznili že konečný záznam do katastrálneho operátu bol vložený na základe právoplatnej listiny, pričom konečné rozhodnutie Štátneho pozemkového úradu sa rovnalo vkladuschopnej listine. Existenciu uvedeného rozhodnutia potvrdil aj notár a na základe týchto aktov pracovník katastrálneho a mernického úradu vpísal do dočasného výkazu zmien konečný záznam. Vznik ich vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam odvodzujú od vykonania konečného záznamu zmien do katastrálneho operátu, kedy technický prídelový elaborát bol uzavretý. Poukázali aj na Súhrnnú správu registra obnovenej evidencie pozemkov D. (č.l. 73), kde sa uvádza, že v uvedenom katastrálnom konaní mal byť použitý okrem operátu pozemkovej knihy aj operát pozemkového katastra, konkrétne operát pozemkovej reformy vypracovaný podľa výnosu Ministerstva financií v Prahe, č.j. 38.916/27/III-6b zo dňa 21. mája 1927, pretože v tomto operáte sú vykonávané konečné záznamy zmien na základe konečných rozhodnutí Štátneho pozemkového úradu.

6. Na to žalovaná podaniami z 29. mája 2014 a 30. mája 2014 opätovne skonštatovala, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcov, podľa ktorej predložený výkaz zmien za rok 1926 s podpisom notára postačuje na preukázanie vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcov k žalovaným nehnuteľnostiam. Poukázala na to, že dokumenty predložené žalobcami nemôžu s rovnakou dôkaznou hodnotou nahradiť konečné rozhodnutie o prídele s náležitosťami vkladuschopnej listiny podľa § 27 prídelového zákona. Výkaz zmien má iba evidenčnú hodnotu k držbe a užívaniu nehnuteľností.

7. Vo veci súd rozsudkom (č.l. 368) zo 06.júna 2014 v spojení s doplňujúcim rozsudkom (č.l. 486) z 11.decembra 2015 a opravným uznesením (č.l. 621) z 09.mája 2018 určil, že žalovaná nie je vlastníkom danej nehnuteľnosti a vzájomnú žalobu žalovanej zamietol. Odvolací súd rozsudkom (č.l. 523) z 27.jna 2017 potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu.

8. Na dovolanie žalovanej dovolací súd uznesením sp.zn. 5Cdo/62/2018 (č.l. 643) z 11.decembra 2019 zrušil rozsudok odvolacieho súdu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že nie je zrejmé z akej skutočnosti bolo vyvedené vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkyní, či na základe rozhodnutia o schválenej zámene alebo na základe rozhodnutia o prídele alebo len na základe zhodnotenia celého prídelového konania bez existencie prídelovej listiny. Na to odvolací súd uznesením (č.l. 653) z 03.februára 2021 zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nakoľko z jeho rozhodnutia nevyplýva, že z akej skutočnosti bolo vyvedené vlastníckeho právo právnych predchodcov žalobkyní, pričom táto otázka je rozhodujúcou skutočnosťou.

9. Po vrátení spisu vec bola pridelená pod sp.zn. 12C/20/2020, pričom pôvodný spis sp.zn. 14C/214/2013 je jeho súčasťou.

10. Následne sa zástupca žalobcov podaním z 08.03.2021 (č.l. 31) vyjadril v tom smere, že naďalej majú za to, že v lokalite D. – D., pôvodná pozemkovknížná vložka č. X N., ktorej súčasťou bol majetok v zábore v zmysle zákona záborového platne pridelený do vlastníctva prídelcom ako prídelové parcely v iných grafických obrazoch, v iných výmerách, či s inými hranicami v prírode, a to aj právny predchodcom žalobkyní k parcelám na LV XXXX k.ú. D., aj keď samotné rozhodnutie Štátneho pozemkového úradu Praha, na základe ktorého boli taktiež aj v prídelovom katastrálnom operáte a v rozhodnom období vykonané konečné záznamy o nadobudnutí týchto pozemkov v prospech prídelov, s odkazom na § 27 z.č. 81/1920 Sb.

11. Uznesením zo 17.03.2023 (č.l. 283) bolo pokračované s dedičmi po pôvodnej žalobkyni v 1 rade (R. O. A.) a tiež s dedičkou po pôvodnej žalobkyni 2/ (T. O.). Uznesením (č.l. 472) z 25.07.2024 došlo k pripusteniu zmeny zo žalobkyne 1 (R. S.) na vstúpenú spoločnosť: Agrolens spol. s r.o.

12. Následne strana žalobcov sa vyjadrila podaním z 28.06.2024 (č.l. 453), spochybnil dlhodobu ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR vo veciach nadobúdania vlastníckeho práva prídelom v prvej pozemkovej reforme, ktoré má žalovaná na mysli. Doposiaľ ani na jeden rozsudok dovolacieho súdu nepredložila, z ktorého by nepochybne vyplývalo, že konečný záznam zmien v operáte katastra, ako si ho súd zabezpečil z katastrálneho odboru OÚ Dunajská Streda (č.l. 136 až 170), s doložkou o vlastníctve (č.l. 139), o prídele do vlastníctva nie je dostatočným dôkazom o vydaní vkladu schopnej listiny od ktorej možno odvíjať existujúce vlastnícke právo k prídelovým pozemkom v danom prípade v kolónii N.. Ak konečný záznam zmenený na základe katastrálneho zákona (177/1927 Zb.) v rozhodnom období aj s doložkou o vlastníctve mohol vzniknúť len na základe rozhodnutia príslušného správneho orgánu, ktorý všeobecné súdy nie sú oprávnené preskúmať, potom žalobkyne nerozumejú o aký nadobúdaci titul žalovaná vlastne opiera svoje údajné vlastníctvo ku sporným pozemkom. Rozhodnutie Okresného národného výboru č. j. Pôd. 8-2466/57 zo dňa 15.marec 1957, ako bolo (len) deklaratórne zaznamenané v PKV č. X na č. l. 16 až 17 v zázname B5, totiž bolo (na rozdiel od konečných záznamov v prídelovom operáte katastra) vydané len na základe rozhodnutia absolútne nepríslušného správneho orgánu. Z rozhodnutia tiež nevyplýva kto je v tom čase vlastníkom majetku, ktorý bol predmetom konfiškácie, preto v tomto prípade sa v konečnom dôsledku môže jednať len o absolútne neplatný, ničotný, nulitný úkon, ktorý nikdy nemohol vyvolať žiadne právne dôsledky, a to platí aj v prípade, že na jeho základe bolo v ďalšom období plnené – vykonaný deklaratórny zápis do PKV č. X N., následný zápis vlastníctva žalovanej do katastrálneho operátu. Ak platí, že záznam do prídelového katastrálneho operátu mohol byť v zmysle katastrálneho zákona z rozhodného obdobia vykonaný len na základe príslušného správneho orgánu, potom je nepochybné, že týmto orgánom mohol byť výlučne len Štátny pozemkový úrad.

Pripomenuli rozsudok Rv I 783-27 Zbierka Vážný 7862 strana 392 a nasl. z čias prvej pozemkovej reformy, z ktorého nepochybne vyplýva, že vlastnícke právo pri rozhodnutí o prídele v prvej pozemkovej reforme vznikalo už na základe samotného rozhodnutia príslušného (pozemkového) úradu, a nie až na základe vydania prídelovej (alebo inej) listiny. Ako to vyplýva zo záznamov B2, B3 a B4, na pozemkovoknižné teleso PKV č. X D., Štátny pozemkový úrad vyznačil v zmysle zákona 215/1919 Sb. zábor. Zaťažením majetkovej podstaty záborom vlastnícke právo pôvodného vlastníka, nebolo žiadnym spôsobom dotknuté. Na pozemkovoknižnom telese v zábore boli následne zameriavané nové prídelové parcely, pre účel následného prídelu do vlastníctva jednotlivým prídelcom, teda pre účel prídelu roľníckych nedieli (aj prídelová parcela XXX/XX na ktorej sa v súčasnosti nachádzajú sporné pozemky, alebo napríklad aj prídelová parcela, ktorá bola v konečnom dôsledku súčasťou zvyškového statku), pričom I. L. I. aj naďalej ešte stále zostávala vlastníkom pozemkovoknižných parciel v zábore (č. l. 29 až 30). Kolonizačný referát v Bratislave popri tom postupne zostavoval rejstříky přiděľů a bol gestorom evidencie nových prídelových parciel, s novými výmerami, grafickými obrazmi, či hranicami v prírode. Uvedený referát tiež evidoval čakateľov na prídel, ktorý mali konkrétne nové zamerané prídelové parcely nadobudnúť do vlastníctva. Keďže kolonizačný referát nemal právomoci SPÚ Praha na právoplatné konečné rozhodnutia prídelov do vlastníctva, popri rejstříku přiděľů, do katastrálneho operátu bol založený na základe výnosu Ministerstva financií v Prahe č. j. 38916/27/III-6b zo dňa 27.mája 1927 (č. l. 136, 146) zatiaľ len prozatímný (dočasný) výkaz zmien do ktorého sa zmeny vykonávané na PK telese v zábore napríklad aj pre daňové účely priebežne taktiež zapisovali. Až ku dňu 15.03.1930 (č.l. 136) právoplatným konečným rozhodnutím príslušného pozemkového úradu na základe katastrálneho zákona 177/1927 Sb. sa prozatímný (dočasný) výkaz zmien zmenil na 'konečný záznam zmien' (č. l. 136 až 170). Pribudla do prídelového operátu katastra doložka (č. l. 139), že nielen zvyškové statky (I. a II.), ale aj roľnícke (kolonizačné) nediely (teda aj sporné pozemky) boli pridelené prídelcom do vlastníctva. Týmto právoplatným rozhodnutím o prídele do vlastníctva pozemkovoknižné teleso v PKV č. X N. je v katastrálnom prídelovom operáte už vedené ako predchádzajúci katastrálny stav. Právoplatným konečným rozhodnutím o prídele do vlastníctva v prospech prídelcov vedených v priloženom konečnom zázname zmien (teda aj právnych predchodcov žalobkýň) I. L. I. sa logicky stala bývalou vlastníčkou pozemkovoknižných telies veľkostatku U., v tomto prípade aj sústavy parciel vedených v PKV č. X D., táto skutočnosť je vyznačená na titulnej strane konečného záznamu zmien (č. l. 146 v kontexte s č. l. 136). Existenciu právoplatného rozhodnutia dosvedčujú aj ďalšie skutočnosti: napr. 1/ z úradného záznamu Štátneho pozemkového úradu Praha je zrejme, že I. L. I. v okrese U. ku dňu 4.august 1933 už nevlastní žiadny majetok, ktorý by podliehal zákonom pozemkovej reformy, 2/ v korešpondencií adresovanej

Štátnemu pozemkovému úradu Praha I. L. I. tomuto úradu pripomína, že v minulosti už preukázala, že následkom prvej pozemkovej reformy jej zostalo len málo nehnuteľností, ktoré v konečnom dôsledku aj tak musela odpredať, aby sa zbavila verejných dlhov, 3/ z korešpondencie Štátneho pozemkového úradu a jeho Kolonizačného referátu je nepochybné, že zvyškový statok bol riadne pridelený do vlastníctva ku dňu 15.03.1930 na základe výnosu SPÚ Praha č. j. 108.330/29-IV/5 (č. I. 136).

Aj podľa rozsudku Rv I 783-27 Zbierka Vážny 7862 strana 392 a nasl. (č. I. 49 až 55 z čias prvej pozemkovej reformy rozhodnutia Štátneho pozemkového úradu (§ 27 prídelového zákona 81/1920 Zb.) boli vždy konečné, pretože neexistoval žiadny vyšší nadradený orgán, oprávnený tieto rozhodnutia kontrolovať a následne schvaľovať. Aj z ustálenej judikatúry (najmä rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 14Cdo 123/2004) vyplýva, že výmery o vlastníctve pôdy (napríklad zaznamenané aj konečným záznamom do prídelového operátu katastra) sú a aj v súčasnosti dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam, a stále sú listinami spôsobilými pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a to aj bez toho, že v rozhodnom období neboli zapísané do pozemkovej knihy. Z listiny, kde zvyškový statkár zvyškového statku II., ktorý je spolu so spornými pozemkami súčasťou konečného záznamu zmien v katastrálnom prídelovom operáte zo dňa 15.03.1930 ponúkol pred dátumom 25.06.1935 Ministerstvu zemédelství svoj zvyškový statok N. II., ak mu budú následne pridelené pozemky z veľkostatku F., pôvodného vlastníka C.. Predpokladajú, že predmetom tejto ponuky mohli byť len pozemky, ktoré mal prídelca už vo vlastníctve. Súčasťou konečného záznamu zmien v prídelovom operáte (č. I. 136 až 170) zo dňa 30.marec 1930 s vlastníckou doložkou boli aj dva zvyškové statky. Do dnešného dňa sa zachovali k obidvom zvyškovým statkom aj intabulačné protokoly. Z týchto dôkazov vyplýva, že na podnet Ministerstva zemédelství k týmto pozemkom už začali konania, ktorých dôsledkom mali byť pozemky z tohto konečného záznamu zmen zaknihované do pozemkovej knihy.

Po 01.11.1938 začala anexia Žitného ostrova, na jej základe aj sporné pozemky, aj ostatné pozemky v konečnom zázname zmien založenom ku dňu 15.03.1930 do prídelového operátu katastra prešli do vlastníctva takzvanej Maďarskej pokladnice. V roku 1945 nariadením SNR číslo 52/1945 Zb. nar. SNR na území dotknutom okupáciou zo strany Maďarskej republiky bol právny stav vrátený ku dátumu 01.11.1938. V zmysle ust. § 2 cit. nar. všetci prídelcovia aj z prídelovej kolónie N. boli povinní do prepadnej lehoty 30.09.1945 prihlásiť sa na MNV a preukázať svoj vzťah ku nehnuteľnostiam, ktoré pred dňom 01.11.1938 riadne nadobudli. Sporné pozemky prídelcu a právneho predchodcu žalobkyní t. j. R. O. do prepadnej lehoty nezostali opustené, teda vlastníctvo prídelcov neprešlo titulom tohto nariadenia do vlastníctva právneho predchodcu žalovanej (č. I. 82 až 85), totiž právny predchodca žalobkyní sa na svoje majetky vrátil, a podľa osvedčenia o dedičstve v tejto lokalite dňa XX.XX.XXXX aj nakoniec zomrel.

Z konečného záznamu zmien (č. I. 136 až 170) s vlastníckou doložkou (č. I. 139) boli okrem sporných pozemkov aj dva zvyškové statky. Za dočasných správcov boli menovaní prídelcovia obidvoch zvyškových statkov. K zvyškovému statku I., ktorého pozemky sú taktiež súčasťou konečného záznamu zmien z roku 1930 ku dňu 18.02.1946 Ministerstvo zemédelství vydalo doklad o vlastníctve k pozemkom (č. I. 73 až 74), ktoré sú rovnako so spornými pozemkami súčasťou záznamu v prídelovom operáte katastra z roku 1930 (č. I. 136 až 170). V druhej polovici roku 1946 sa začal proces likvidácie obidvoch zvyškových statkov N., v spolupráci so zvyškovými statkármi, ktorý napriek splneniu všetkých podmienok podľa ust. § 4 nar. SNR 52/1945 Zb. nar. SNR, a napriek menovaniu dočasných správcov, sa nikdy držby týchto majetkov neujali, a voči tejto likvidácii ani žiadnym spôsobom neprotestovali.

V roku 1947 nadobudol účinnosť zákon č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy. Kogentnými ustanoveniami § 1 a 6 boli doplnené ust. § 24 a nasl. prídelového zákona 81/1920 Zb. v tom význame, že zvyškové statky sú len také majetky, presahujúce výmeru 50 hektárov. Nárok na výmeru do 50 hektárov prídelcovi po účinnosti revízie prvej pozemkovej reformy aj naďalej zostáva, ak Ministerstvo zemédelství disponovalo žiadosťou o prídel.

Z LV XXX v k. ú. U. je v nadobúdacích tituloch spomenutý prídelový plán a iná jednoduchá listina s majetkovou podstatou a stavbou kúrie v súčasnosti vo vlastníctve právneho nástupcu zvyškového statkára statku II. P. O. I., predpokladajú, že tento majetok bol nadobudnutý práve na základe revízie prvej pozemkovej reformy, čo tiež potvrdzuje vlastnícke právo k prídelovým pozemkom v kolónii N., evidovaným v konečnom zázname zmien.

Dňa 12.11.1949 prešlo vlastnícke právo k už bývalému zvyškovému statku II., ktorý sa po revízii prvej pozemkovej reformy stal roľnícky nediel' v prospech Československého štátu, napriek tomu že prídelca splnil všetky ustanovenia §1, 2 a 4 zb. nar. SNR 52/1945. Poverenictvo pôdohospodárstva zároveň vyzvalo prídelcu, aby v prepadnej lehote uzavrel s čakatelom (Štátne majetky so sídlom v Bratislave) dohodu o náhrade prídelovej ceny a investícii. Pravdepodobne z dôvodu, že prídelca využil vyššie uvedené ustanovenia revízie prvej pozemkovej reformy, nárok na náhradu prídelovej ceny s investičným príslušenstvom z tohto dôvodu priamo pre prídelcu zanikol. Nárok na náhradu prídelovej ceny s investičným príslušenstvom prešiel z prídelcu bývalého zvyškového statku II. N. na Jednotní svaz zemeďelcov spadajúci pod Ministerstvo zemeďelstvá a právomocou SPÚ Praha.

Presne 27 rokov od vykonania záznamu s vlastníckou doložkou v prídelovom katastrálnom operáte, presnejšie dňa 15.03.1957 Pôd. 8-2466/57 ONV Šamorín odbor pôdohospodársky prídelil pozemkovoknižné teleso PKV č. X zaťažené záborom do vlastníctva Československého štátu, a do správy Štátneho majetku, národný podnik so sídlom v S.. Toto rozhodnutie pokladajú za absolútne neplatné a nulitné, keďže rozhodoval nepríslušný správny orgán a nie je zrejmé v koho neprospech bolo toto rozhodnutie vykonané. Takéto rozhodnutie potom nemohlo ani v jednom momente vyvolať žiadne právne dôsledky, a to ani v prípade ak na jeho základe bolo následne akokoľvek plnené (zápis do pozemkovej knihy, neskôr v rámci ROEP do aktuálneho operátu katastra).

Jedným z prídelcov evidovaných v konečnom zázname zmien bol aj M. V., tvrdil, že je skutočným vlastníkom prídelových parciel XXX, XXX T. XXX/X, L. XXX/X bola takmer v priamom susedstve so spornými pozemkami (XXX/XX) v kolónii N.. Na základe tohto tvrdenia dňa 20.12.1957 uvedený prídelca protestoval proti tomuto rozhodnutiu. Na to ONV Šamorín zrušil svoje rozhodnutie v rozsahu prídelového majetku uvedeného prídelcu, a v čase potláčania súkromných vlastníckych práv po prešetrení veci uznal vlastnícke právo tohto prídelcu vkladu schopným rozhodnutím, aj keď s právnou povahou nuda proprietatis (holé vlastníctvo).

Taktiež ďalším prídelcom bol aj U. G., ktorý ku dňu 31.10.1973 súhlasil s vlastníckym právom Československého štátu k jemu prideleným prídelovým parcelám XXX, XXX T. XXX/X, všetky sú v blízkosti a v lokalite ako sporné pozemky; súhlas podmienil užívaním rodinného domu so záhradou v kolónii N., ktoré v roku 1950 opustil.

Títo právni nástupcovia prídelcu si v zmysle zákona 229/1991 Zb. uplatnili svoj reštitučný nárok ku prídelovým parcelám XXX, XXX T. XXX/X, ktoré na základe súhlasu prídelcu dňa 31. októbra 1973 prešli do vlastníctva štátu (46/1948 Zb.) a tomuto nároku bolo aj po prešetrení veci zo strany pozemkového úradu, že sú splnené všetky podmienky aj vyhovené. Žalovaná doteraz neuviedla žiadny príklad úspešnej reštitúcie v zmysle uvedeného predpisu, ktorého dôsledkom by sa cez lex specialis vydal majetok, ktorý by reštituent respektíve jeho právny predchodca nemal v predchádzajúcom období vo vlastníctve.

Aj zo samotného LV XXXX k. ú. D. vyplýva, na ktorom sa v majetkovej podstate v časti „A“ nachádzajú sporné pozemky, že samotný katastrálny odbor Okresného úradu Dunajská Streda vyznačil poznámku P 1193/15 - č.z. 130/15, z ktorej pomerne zrozumiteľne vyplýva, že právny predchodcovia žalobkýň nadobudli túto majetkovú podstatu na základe vkladu schopného rozhodnutia o prídele zaznamenanom v prídelovom operáte - výkaz zmien podľa nadobúdateľov pozemkov 1931.

Z preukázaných a dôkaznými listinami podložených skutočností, ktoré sa na základe právoplatného výsledku pozemkovej reformy v ďalších obdobiach udiali podľa názoru žalobkýň nemožno ustáliť inak, len so záverom, že prvá pozemková reforma v kolónii N. vyvrcholila právoplatným konečným rozhodnutím príslušného pozemkového úradu, na základe ktorého prídelové pozemky, ktoré sú súčasťou konečného záznamu zmien z roku 1930 aj s vlastníckou doložkou, teda aj sporné pozemky boli právoplatne pridelené do vlastníctva rozhodnutím príslušného správneho orgánu.

13. Žalobcovia doplnili svoje vyjadrenie dňa 08.10.2024 v tom smere, že konečný záznam zmien za rok 1931, jednalo sa o dodatok ku pracovnému programu z roku 1925, pričom predmetom tohto dodatočného záznamu bolo delenie zvyškového statku N., v obci D. – bývalý pozemkovoknižný vlastník vedený na PKV č. X D.. Tento približne šesťročný rozdiel medzi vznikom konečného záznamu zmien za rok 1925, a jeho dodatkom za rok 1931 zo dňa 15.03.1930 podľa názoru žalujúcich možno vysvetliť iba

tak, že k rozdeleniu zvyškového statku medzi zvyškovými statkármi, v prípade zvyškového statku N. súrodencami K. a O. I., mohlo prísť až po prepachtovaní zvyškového statku do vlastníctva, podľa ust. § 17 ods. 3 v kontexte s ust. § 63 ods. 3 prídelového zákona 81/1920 Sb, a svedčí o tom dolná časť (č.l. 139) – dodatok s hviezdíčkou. Súčasťou konečného záznamu zmien bola nielen evidencia bývalého pozemkovoknižného stavu parciel bývalého PK vlastníka, ale v rámci nového stavu parciel okrem iných prídelcov sa tu ako držiteľia prídelových parciel nachádzajú aj zvyškový statkár O. I. (č.l. 138 prvý riadok), ako aj R. O. s manželkou A. (č.l. 137 prvý riadok), pričom R. O. s manželkou boli právnymi predchodcami žalobkýň. Tvrdia že, právny predchodcovia žalobkýň mali z pôvodného zvyškového statku pred jeho rozdelením nárok na výmeru 50.439 m² – pre porovnanie odkázal na súčet výmer pozemkov na LV XXXX k. ú. D..

Dňa 16.05.1933 Štátny pozemkový úrad potvrdil, že pán O. I. obdržal prídelom do vlastníctva zvyškový statok o výmere 80 katastrálnych jutrov a 426 stôp ku dňu 15.03.1930. Do toho času mal O. I. so svojim bratom K. spoločne v nájme zvyškový statok N. v správe Štátneho pozemkového úradu v celkovej výmere 207 katastrálnych jutrov. Dňom 15.03.1930 bola oddelená časť nehnuteľností približne 45 katastrálnych jutrov pre zväčšenie alebo doplnenie niektorých kolonizačných nedielov, a ostatné nehnuteľnosti boli rozdelené v dohode medzi bratmi I. a pridelené do vlastníctva na základe výnosu Štátneho pozemkového úradu č. j. 108.330/29-IV/5. Štátny pozemkový úrad svojim rozhodnutím č. j. 215.531/31-IV zo dňa 3.06.1932 schválil ďalej uvedenú zámenu parciel, v rámci tejto zámény nadobúdateľ zvyškového statku O. I. obdržal z drobného prídelu v k. ú. D. prídelovú parcelu číslo XXX D. roľa, o výmere 50.439 m², ktorá bola pôvodne pridelená R. O. s manželkou. Náhradou R. O. s manželkou získali prídelovú parcelu XXX/XX D. detto výmera 50439 m², na ktorej sa v súčasnosti nachádzajú pozemky vedené na LV XXXX.

Majú za to, že v elementárnych základoch všetky skutočnosti do seba v súvislostiach logicky zapadajú až tak, že dôsledkom toho nemožno ustáliť inak, ako prídelové konanie v kolónii N., a to minimálne v rozsahu prídelových parciel a ich prídelcov vedených v konečnom zázname zmien za rok 1931, zo dňa 15.marec 1930 nielen technicky prebiehalo, ale minimálne v prípade zvyškového statkára O. I. a právneho predchodcu žalobkýň t. j. R. O. bolo ukončené právoplatným konečným rozhodnutím o prídele do vlastníctva (aj s následným schválením zámény prídelových parciel) zo strany príslušného Štátneho pozemkového úradu, ktoré je konečné.

K zápisu rozhodnutia ONV do pozemkovej knihy z roku 1957 pre úplnosť uviedli, že účinnosťou stredného občianskeho zákonníka číslo 141/1950 Sb. akékoľvek zápisy do pozemkových kníh stratili konštitutívny charakter, a ostal im iba význam deklaratórny. Na základe toho ani samotný zápis nových práv do vložiek pozemkových kníh v roku 1957 potom teda taktiež nemohol vyvolať žiadne právne dôsledky, teda ani zmenu vlastníckeho práva.

14. Žalovaná podaním z 21.10.2024 (č.l. 521) dodala, že podľa § 27 prídelového zákona „Konečná rozhodnutí pozemkového úradu a dohody, opatrené jeho schvalovací doložkou, rovnajú sa listinám vkladným“. Samotná predložená žiadosť Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave z 18.8.1932, ktorá odkazuje na rozhodnutie S.P.Ú č.j. 215.531/31-IV z 3.6.1932 o schválení zámény parciel medzi O. I. a R. a A. O. nespĺňa náležitosti § 27 prídelového zákona. Preukazuje, že prídelové konanie v k.ú. D. prebiehalo, v rámci tohto prídelového konania sa realizovala zámena parciel medzi O. I. a R. a A. O. (parc. č. XXX a parc. č. XXX/XX), ktorá nebola ukončená vydaním vkladuschopnej listiny. Z textu žiadosti Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave z 18.8.1932 je evidentné, že na základe v ňom citovaného rozhodnutia S.P.Ú č.j. 215.531/31-IV z 3.6.1932 o schválení zámény parciel prebiehal ďalší proces realizácie predmetnej zámény, jej zápis do registra prídelov, výkazu parciel, technického elaborátu. Nemohlo sa v tomto prípade jednať o konečné vkladuschopné rozhodnutie spĺňajúce náležitosti § 27 prídelového zákona, ale len o interné a čiastkové rozhodnutie vykonávajúce zámenu v rámci prebiehajúceho prídelového konania pre O.. Navyše predmetné rozhodnutie o schválení zámény ani nebolo do konania predložené a súd ho preto nemôže vyhodnotiť ako dôkaz spĺňajúci náležitosti § 27 prídelového zákona. Príkladom predložil do konania Prídelovú listinu o drobnom prídele v k.ú. W. L. W. XXXX/XX z 3.1.1939 vydanú ministerstvom zemédelství (právny nástupca Štátneho pozemkového úradu), ktoré sa netýka predmetného súdneho konania. Listina síce nie je opatrená osvedčovacou doložkou, je v nej však uvedené, že „tato přidělová listina je konečné rozhodnutí dle ustanovení §u 27 zákona z 30.ledna 1920 č. 81 Sb. z.a.n. Podle této přidělové listiny a §§ 26, 27 a 28 zákona z 8. dubna 1920 č. 329 Sb. z.a.n. budtež po příslušném

rozdelení po případě sloučení přidelených parcel od vložky č.1 bez závad odepsány parcely v II. článku uvedené a pro tyto parcely budtež v knize pozemkové pro kat. území W. L. zřízeny nové vložky a do nich vloženo právo vlastnické těm přidelcům, pokud jde o spolupřidělce stejným dílem, kterým podle článku II. této listiny byly dotyčné parcely přideleny do vlastnictví Současne s vkladem vlastnického práva nabyvatelů budiž na přidělené pozemky, a to na jejich podstatu a výnos vloženo ku prospěchu Čsl. státu (Ministerstvo zemědělství. Náhradový fond) zástavní právo pro nedoplatky přidělových cen v článku II rubrice 10 uvedené“.

Z daného žalovaná konštatovala, že Štátny pozemkový úrad vydával listiny, ktoré splňali náležitosti § 27 prídellového zákona o vkladuschopných listinách. Žalobcovia žiadnu takúto listinu nepredložili. Hoci je na prídellovej listine uvedený zápis prechodu bremien a úžitkov 01.10.1928, rozhodujúci je dátum vydania prídellovej listiny 3.1.1939. Zápisy obdobného charakteru deklarovali žalobcovia do súdneho konania na iných predložených listinách bez toho, aby boli tieto nasledované vydaním vkladuschopného rozhodnutia o prídelle. Doposlal judikatúru, ktorá riešila preukázanie nadobudnutia vlastníctva k prídellu v rámci prvej pozemkovej reformy. Uvedené judikáty na rozdiel od uznesenia Najvyššieho súdu SR 5Cdo 62/2018 a následne vydaného uznesenia Krajského súdu Trnava 26Co/20/2020 v súdnej veci vyžadujú na preukázanie vlastnického práva intabuláciu prídellovej listiny do pozemkovej knihy. Ide o novšie rozhodnutia súdov z rokov 2019 a 2022, ktoré boli vydané až po uznesení Najvyššieho súdu 5Cdo 62/2018, a to Rozsudok Krajského súdu Košice 9Co373/2018 z 9.10.2019, Rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Cdo/212/2020 z 29.6.2022, Uznesenie I. ÚS 536/2022 z 19.10.2022, z ktorých vyplýva, že na preukázanie nadobudnutia vlastníctva k prídellu v prvej pozemkovej reforme bola potrebná intabulácia prídellu do pozemkovej knihy a nepostačovalo samotné predloženie prídellovej listiny.

15. Žalovaná podaním z 01.04.2025 (č.l. 563) poukázala na skutočnosť, že pôvodní prídeltcovia R. O. a manželka A. E. Q. nenadobudli vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam ani z titulu platného prídellu ani z titulu zámennej zmluvy v rámci prvej pozemkovej reformy. Spor už bol v minulosti posúdený Najvyšším súdom SR (uznesenie 5Cdo 62/2018 z 11.12.2019).

Nakoľko pôvodní prídeltcovia nenadobudli vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam titulom prídellu v prvej pozemkovej reforme, neboli títo v čase ich smrti jeho nositeľom. Vlastnícke právo preto nenadobudli neskoršími dedičskými konaniami ani právni nástupcovia pôvodných prídeltcov. Odkázal na uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 309/2016 z 17.5.2019, v ktorom sa uvádza, že “pokiaľ konajúce všeobecné súdy poukázali na deklaratórnu povahu osvedčenia o dedičstve, vychádzali zo skutočností, že dedičstvo sa podľa § 460 Občianskeho zákonníka nadobúda smrťou poručiteľa, preto z hľadiska hmotného práva je možné dediť iba ten majetok, ktorý bol vo vlastníctve poručiteľa v čase jeho smrti. Podstatou dedenia je vstup dediča do právneho postavenia svojho predchodcu, pričom dedičské aktíva tvoria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patrili v okamihu smrti poručiteľovi, jeho smrťou nezanikli a prechádzajú na dedičov (napr. Cirák, J. a kol.: Dedičské právo. U.: Heuréka, 2009. s. 56, 58). Deklaratórne osvedčenie o dedičstve nemôže preto založiť vlastnícky vzťah dedičov k veciam, ktorých vlastníkom nebol v čase smrti ich právny predchodca, teda poručiteľ.” Keďže jedna z právnych nástupkýň po pôvodných prídeltcoch R. S. nebola nositeľom vlastníckeho práva k jej dedičskému podielu na sporných nehnuteľnostiach nadobudnutému na základe uznesenia 1D/250/2019, Dnot 36/2019), nemohla uvedená osoba toto vlastnícke právo platne previesť kúpnu zmluvou na spoločnosť Agrolens, spol. s.r.o. (žalobca 1, vklad kúpnej zmluvy do katastra povolený 15.10.2020) z dôvodu, že “nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má sám.” K tomu pripomenul uznesenie Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR 1VObo2/2020 z 27.4.2021 a nález Ústavného súdu SR I.ÚS 510/2016 z 19.1.2021.

Pripojil celú chronológiu zápisov na liste vlastníctva XXXX, k.ú D. k sporným nehnuteľnostiam od roku 2012 (zápis osvedčenia o dedičstve po R. O. č. 13D/59/2009 do katastra nehnuteľností) až po súčasný stav (LV XXXX k 1.7.2012, k 1.1.2014, k.1.1.2017, k 1.1.2019, k 5.10.2020, k 15.11.2024).

Má za to, že vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam patrí žalovanej, ktorá bola v čase podania žaloby (v roku 2013) vedená ako duplicitný vlastník v celosti na liste vlastníctva XXXX. Preto podala 7.4.2014 vzájomnú žalobu na určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovanej. Samotným zamietnutím žaloby z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zo strany žalobcov nie je možné dosiahnuť obnovenie zápisu vlastníckeho práva žalovaného sporným nehnuteľnostiam na LV XXXX. Navyše žalobcovia sú ako vlastníci sporných nehnuteľností aktuálne vedení na citovanom liste vlastníctva stále bez zápisu aspoň čiastočného duplicitného vlastníctva so žalovanou, preto o

vlastníckom nároku žalovanej je nevyhnutné rozhodnúť samostatným určovacím výrokom v zmysle vzájomnej žaloby..

16. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom strán konania, ako aj s oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, a zistil nasledovný skutkový stav veci:

17. Z potvrdenia Kolonizačného referátu štátneho pozemkového úradu v Bratislave z 5.októbra 1925 (č.l. 622, detto starý spis 18) je zrejmé, že daný úrad potvrdil, že K. a O. I. zo U. B. A., bol pridelný č.j. 87.842/24-II/4 zo dňa 4.októbra 1924 Štátnym pozemkovým úradom v Prahe na základe zákona o pozemkovej reforme zbytkový statok na veľkostatku N. – L. V. a o celej výmere 317 kat.jiter na 6 rokov do nájmu.

18. Z dohody o nájme a náhrady za hnojivá z 20.10.1926 (č.l. 176) č. 124.242/26-II/8 je zrejmé že, stranami dohody boli: 1/ Štátny pozemkový úrad v Prahe (ďalej len „ŠPÚ“) v zastúpení Čsl. republiky; 2/ p. L. V., ako vlastníčka panstva U.; 3/ T. K., pachtýř drova Q. a 4/ O. V., pachtýř dovra E. a N.. ŠPÚ prevzal okrem iného aj nehnuteľnosti evidované v pozemkovej knihe č. X, kat. obce N.. Súčasťou dohody bol aj zoznam nehnuteľností, kde sú okrem iných vedené aj parc. č. XXX T. XXX.

19. Vo výkaz zmien za rok 1926 (čl. 146) pre k.ú. N. je evidovaný predchádzajúci stav po I. L. V., ako aj nový stav, kde okrem iného je nový stav č.parc. XXX/X vedený na držiteľa O. R., A. (č.l. 150), a tiež náhradový fond SPÚ ako držiteľ s poznámkou: „Zbytkový statok N. L., rozhodnutím č.j. 87.542/24-IV/4 zo 04.10.1924 prepachtovaním O. a K. I.. V roku 1930 bol zb.st. rozdelený na dva zb. stat. a čiastočne rozdelený kolonistom, pôda odovzdaná do vlastníctva dňa 15.03.1930.“ Nižšie je tiež uvedená poznámka (č.l. 169): Kolonizační referát S.P.Ú. v Bratislave potvrdzuje, že tento prozatímní výkaz zmien souhlasí s grafickými plány přídelovými a že veškerí noví nabyvatelé v tomto výkaze uvedení zavázali se svými vlastnoručními podpisy v souhlase nabyvatelů, že převezmou dne 01.10.1925 placení veškerých daní a dávek, připadajících na přidělené jim menovitosti.“

K tomu zástupca žalobcov uviedol, že jedná sa o dva záznamy, konkrétne tento druhý pojednáva o prídeloch, ktoré boli pridelené pred prepachtovaním zvyškového statku. Až keď bol pozemok prepachtovaný, teda po 6 ročnej lehote od roku 1924, tak vznikol aj ten druhý záznam (na čl. 136) a ten sa týka zvyškových statkov a sporných pozemkov, ktoré boli zamenené za iné parcely zo zvyškového statku. Pripomenul, že prepachtoval sa zvyškový majetok vždy do vlastníctva.

K tomu zástupca žalovanej uviedol, že túto listinu považuje za pracovnú verziu prebiehajúceho prídelového konania.

20. V zázname (výkaz je prečiarknutý) zmien (č.l. 136) z roku 1931, k.ú. N., kolonia I. V., delenie zby.st. N., dodatok k prac. progr. XXXX, ktorý platí aj ku dňu 15.03.1935 a tiež ku dňu 21.4.1947, je v časti „nový stav“ uvedené k parc.č. XXX/XX meno držiteľa O. R., A., a okrem iného k parc.č. XXX/XX I. O., N., s poznámkou zbytkový statok. Nižšie (č.l. 139, obdobne na č.l. 145) je uvedená poznámka: „Kolonizační referát S.P.Ú. v Bratislave potvrdzuje, že tento prozatímní výkaz zmien souhlasí s grafickými plány přídelovými a že veškerí noví nabyvatelé v tomto výkaze uvedené zavázali se svými vlastnoručními podpisy v souhlase nabyvatelů, že převezmou dne 15.3.1930 *(zbytkový statek z pachtu do vlastníctví i kolonizační přídel do vlastníctví), placení veškerých daní a dávek, připadajících na přidělené jim menovitosti“. Ďalej je uvedená poznámka (č.l. 141): „Tento prozatímní výkaz zmien je pre kat. ... hodnoty bezpredmetný, ale platí len pre berný úrad. Viď pre úhrnné hodnoty výkaz čís. III.

K tomu zástupca žalobcov uviedol, že sa jedná o končený záznam, kde na čl. 139 je uvedené vlastníctvo. Poukázal na prečiarknutý výraz „výkaz“, kde nad týmto výrazom je zapísané „záznam“, pričom tento záznam je zapísaný ku dňu 15.03.1930. Na čl. 139 tejto listiny na konci je výslovne uvedené, že nie len zvyškový statok, ale aj kolonizačné prídele boli pridelené do vlastníctva. Tiež poukazuje na skutočnosť, že už na tejto listine je I. L. vedená ako bývalý vlastník.

K tomu zástupca žalovanej uviedol, že túto listinu treba považovať za pracovnú verziu prebiehajúceho prídelového konania a nie o prevedenie prídelu, resp. konečné rozhodnutie o prídele.

21. V pozemno-knižnej vložke č. X vedenej pre k.ú. N. (č.l. 16 pôvodného spisu) sú vedené nehnuteľnosti pod parcelným číslom XXX T. XXX, a zapísané do vlastníctva v poznámke 1 pôvodne do vlastníctva grófký L. I., rod I. I.. V pozemno-knižnej vložke boli vykonané zápisy dňa 2. mája 1922, 21. júla 1922 a 13. októbra 1927. Následne pod poznámkou č. 5 zápisom zo dňa 7. mája 1957 bolo zapísané vlastníctvo evidovaných nehnuteľností na Československý štát s poukazom na rozhodnutie ONV v U..

22. Z prípisu Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave zo dňa 18.08.1932 (č.l. 619, detto 498, a tiež 27 starého spisu) adresovanej Štátnemu pozemkovému úradu v Prahe vyplýva, že Štátny pozemkový úrad v Bratislave rozhodnutím, č.j. 215.531/31-IV schválil zámenu parcel tak, že nadobúdateľ zbytkového statku v k.ú. N. O. I. získal v dohode s prídelcom roľu parc. XXX o výmere 50.439 ha (8 kj 1224 čs) doposiaľ vedenej v registri prídelov k. ú. N. č.b.1 a R. a A. O. parcelu zvyškového statku N. č. XXX/XX, roľu o výmere 50.439 ha (8 kj 1224 čs) vedenej vo výkaze parcel k-ú. N.. Touto zámenou sa zväčší a zaroduje pridelený pozemok. Jedná sa o celé parcely, ktoré v prírode i v elaboráte zbytkového statku N. 1 drob.prídelu v k.ú. N. sú už vyznačené a nie je preto nutné prevádzať dodatočné merania, ale len príslušné zápisy v registri prídelov, výkazu parcel a sumárnom výkaze delených parcel opraviť. Celková výmera zbytkového statku a drobného prídelu ostáva nezmenená, rovnako aj prídelová cena. S.P.Ú. odbor IV súhlas k zámene udelil s podmienkou, že žiadateľ dodá S.P.úradu príslušné plány vo 4 exemplároch alebo zaplatí meranie a vyhotoví operátu S.P.úradom a mimo to všetkú réžiu S.P.Ú. vzniknutú zmenou operátov. Žiadateľ písomným prehlásením z 29.júna 1932 sa zaviazal dané podmienky plniť. Nové meranie však nie je treba, resp. nový geometrický plán nemusí žiadateľ predložiť. Predmetnou listinou Kolonizačný referát žiadal o vykonanie zmeny v technickom elaboráte, aby tunajšie záznamy mohli byť podľa toho upravené.

23. Zo žiadosti pána I. z 28.04.1933 (č.k. 305) adresovanej Štátnemu pozemkovému úradu vyplýva ponuka na zámenu svojho zbytkového statku s lesom na A. – (L. S.). K danému zástupca žalobcov uviedol, že oba majetky, teda aj zbytkový sú zaznamenané v tom istom katastrálnom zázname z 15.03.1930. Zástupca žalovanej dodal, že sa dané týka zbytkového statku O. I. a nie spornej parcely R. O..

24. Z prípisu Kolonizačného referátu zo 16.05.1933 (č.l. 189, detto 438, 496, 616 a 23-24 starého spisu) vyplýva, že O. I. obdržal prídelom do vlastníctva zbytkový statok o výmere 80 kj 426 čs ku dňu 15.03.1930. do tej doby mal so svojím bratom K. spoločne v nájme zbytkový statok S.P.Ú. N. v celkovej výmere cca 207 kj. Dňom 15.03.1930 bola oddelená časť nehnuteľností asi 45 kj pre zväčšenie (doplnenie) niektorých kolonizačných nedielov a ostatné nehnuteľnosti boli rozdelené v dohode medzi bratmi I. a pridelené do vlastníctva na základe výnosu, č.j. 108.330/29-IV-5. Kolonizačný referát neuznáva nutnú potrebu zväčšovať kolonizačný nediel v kolonii N., preto nepovažuje za výhodné ani za nutné prijať ponuku O. I. na zmenu s veľkostatkom F..

25. Z predloženého opisu úradného záznamu kolonizačného referátu (č.l. 307, detto 437) z 22.06.1935, č. j. 5028/35 je zrejmá ponuka pána O. I., ktorý ponúkol pridelený zbytkový statok za les v k.ú. R. (A.). K tomu zástupca žalobcov uviedol, že práve toto číslo jednania (č.j.) je uvedené aj v prídelovom katastrálnom operáte - zázname zmien, alebo obdobných listín. Zástupca žalovanej dodal, že táto listina neodkazuje na záznam zmien. Obdobne to vyplýva aj z úradného záznamu z 18.06.1935 (č.l. 306).

26. Úradný záznam (č.l. 184) zástupcu po I. L. adresovanej pozemkovému úradu zo 04.07.1933, ktorým žiada pozemkový úrad o potvrdenie, že tieto pozemky nepodliehajú už záberu. Z daného zástupca žalobcov mal za to, že záznamy, resp. stanoviská boli po dátume 15.03.1930, kedy došlo k záznamu v katastrálnom operáte.

27. Z písomnosti zástupcu I. L. zo 14.10.1935 (č.l. 182) adresovanej Ministerstvu земеделства a Štátnemu pozemkovému Úradu, je zrejmé, že sa žiadal zápis obnosu 84.714 Kč do Náhradovej knihy. Prenajímacia cena v roku 1925 bola omylom zapísaná do náhradovej knihy, pričom berný úrad nevykázal jej verejné dlhy nad 2.000.000 Kč a následkom toho nebola prejímacia cena na vyrovnanie verejných dlhov použitá. Keďže ju berný úrad exekvoval, bola nútená zostalý majetok odpredať na vyplatenie dlhu nad 4.000.000 Kč. Po vyrovnaní verejných dlhov jej ostal len lesný majetok, ktorý je stále v zábore, tento mal udržiavať zámok, ako pamiatku. Neprináša však žiadny dôchodok, preto v roku 1930 bola nútená majetok predať H. L., aby udržiaval zámok zo svojho dôchodku. Zástupca žalobcov vyvodil, že I. L. v tom čase už nebola vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti v kolónii N..

Obdobný list bol už spísaný aj 15.01.1935 (č.l. 183), pričom už aj v roku 1934 žiadala zapísať poukázaný obnos 185.682 Kč do náhradovej knihy.

28. Elaborát statku k zaknihovaniu č. 290580/37 zo 14.12.1937 (čl. 178 – 181, detto 435), Ministerstva Zemnedelství, podľa ktorého zbytkového statku N. II veľkostatku U. progr. XXXX je nadobúdateľ O. I., bola stanovená prídellová cena podľa protokolu o odovzdaní č.j. 102.301/30-II/4. Presným zameraním bolo zistené, že výmera zbytkového statku je 46.1903 ha. Pre túto výmeru bola priloženým rozhodnutím č.j. 105.007/32 – III/4 ustanovená prídellová cena čiastkou 204.903,65 Kč. Tiež výzva k O. I., ktorý sa zaviazal uhradiť výlohy 642,85 Kč. Podpísané v Prahe 22. 12.1937.

K tomu zástupca žalobcov uviedol, že predmetom knihovacieho konania boli pozemky zvyškového statku, ktoré sú súčasťou konečného záznamu zmien (na čl. 139).

Zástupca žalovanej uviedol, že táto listina nepreukazuje, že sa to týka konkrétnej parcely č. XXX/XX, ktorá mala byť zamenená medzi O. I. a R. O., listina sa týka zbytkového statku O. I. a nie R. O..

29. Z potvrdenia Štátneho pozemkového úradu v Prahe (č.l. 329) z 18.02.1945 je zrejmé, že na základe žiadosti K. I. s manželkou O. bol z veľkostatku U. prídelený zbytkový statok N. I vo výmere 46.1903 ha za prídellovú cenu 204.903,35 Kčs. Potvrdenie sa vydalo ako doklad o vlastníctve uvedených nehnuteľností.

30. Zo Zápisnice (č.l. 641) spísanej dňa 26.06.1945 vyplýva, že sa dostavil pán O. I. ako vlastník nehnuteľností uvedených v § 1 nariadenia č. 52/1945 zbierky nár. SNR a po náležitom ohlásení a preskúmaní svojho vlastníckeho práva potvrdením, poťažne výmerom vydaným kolonizačným referátom štátneho pozemkového úradu v Bratislave dňa 15.05.1930 č. 5201/1945 - na pozemky, budovy nachádzajúce sa v obci D. T. Q., bol komisárom obce uvedený do držby a úžitku a bolo mu odovzdané jeho vlastnícke právo tvoriace pozemky vo výmere 80 kat.jut 511 štv.siah, ďalej obytný dom, hospodárske budovy. Zo živého a mŕtveho inventáru, ktorý menovaný v r. 1938 bol prinútený na svojom hospodárstve ponechať – neobdržal späť nič.

31. Z oznámenia Úradu Obvodného komisára vo Veľkom Mágeri zo dňa 13.07.1945 (č.l. 194 detto 432 a 75 starý spis,) vyplýva, že okrem iného v obci N. je opustené hospodárstvo O. I. 80.0426kj a K. I. 80.0443 kj. Sú to bývalí kolonisti z A., ktorí sa dosiaľ nevrátili. Maďarský štát vydal tieto pozemky do prenájmu víťazovi K. I., ktorého majetok podlieha tiež konfiškácii. Menový býva vo V..

32. Z osvedčenia NV Šilperku (č.l. 309) z 27.08.1945 č. 14462 vyplýva, že O. I. je národnostne spoľahlivý a choval sa po celú dobu okupácie ako sa na riadneho čl.občana sluší.

33. Prípisom poverenctva SNR (č.l. 310, detto 428, 430) č. 5338/1945-i./B. z 11.09.1945 bol pán O. I. (adresa: U., D. X) menovaný podľa § 4 ods. 2 nariadenia SNR zo 06.06.1945 č. 52 Sb.n.SNR dočasným správcom na jeho bývalý pôdohospodársky majetok N. vo výmere 80 kj. Obsahom jeho funkcie bolo vykonávať práva osoby, ktorej predmetný majetok po prevedení preverovacieho pokračovania prípadne do vlastníctva. Ako dočasný správca bol zároveň osobou hospodáriacou, povinnosťou ktorej je starať sa o zavedenie a udržanie riadneho chodu hospodárenia a dbať na presné dodržovanie povinností a záväzkov, ktoré vlastníkom, držiteľom a užívateľom nehnuteľností, resp. osobám hospodáriacim ukladajú predpisy. Jeho funkcia potrvá do času, kým sa držby a úžitku predmetného majetku neujme vlastník.

34. Zo žiadosti p. O. (č.l. 311) z 23.10.1945 adresovanej poverenctvu SNR pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu vyplýva, že požiadal o preverenie vlastníctva pozemkov v k.ú. N. 407325 ha a obce Q. 54578 ha, celkom 46.1903 ha. Nehnuteľnosti mu boli býv. režimom zhabané a odobraté (rozhodnutím maďarského ministerského predsedu č. 2550/1939).

35. Z listu Štátneho pozemkového úradu v Prahe (č.l. 186) z 18.02.1946 je zrejmé potvrdenie, že K. I. a jeho manželka O. I. bol z veľkostatku U. (majiteľka I. L.) prídelený zbytkový statok N. I vo výmere 46.1903 ha za prídellovú cenu 204.903,55 Kčs. Potvrdenie sa vydáva ako doklad o vlastníctve uvedených nehnuteľností pre konanie so Slovenskou národnou radou.

K tomu zástupca žalobcov uviedol, že sa jedná o jeden z dokladov o zázname zmien z 15.03.1930, na základe ktorého už I. L. nebola vlastníčkou daných nehnuteľností v zábore. Tiež pripomenul, že I. L. neostala vlastníčkou ani jedného zostatkového majetku. Zástupca žalovanej dodal, že listina sa netýka parcely R. O..

36. Z telegramu z 08.10.1946 vyplýva žiadosť p. O. a K. I. o odklad likvidácie N. na 11 pre pohreb otca nemôžu sa skôr dostaviť.

37. Zo zápisnice z 15.10.1947 v osade N., v k.ú. D., okres U. (č.l. 313, detto 643) je zrejme, že miestnou ohliadkou komisia zistila, že 1/na majetku zvyšk.statku - 46,18 ha K. I. a O. hospodári ako dočasný správca K. K.; a 2/ na majetku zvyškového statku 46,18 ha O. I. hospodária nájomníci R. I. na výmere 7 kj, R. G., starý kolonista z N. na výmere 15 kj,, E. U. z N. na 15 kj. Nájom uskutočnil vlastník na dobu 1 roku od 1.10.1947.

38. Z výzvy na uzavretie dohody o náhrade (č.l. 314, detto 424, 644) Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy sekcia „B“ v Bratislave dňa 12.11.1949 pre pána O. I. je zrejme, že podľa upovedomenia PPPR vydaného pod č. 13870/48-V/A-2 z 11.07.1949 predmetný roľnícky kolonizačný nediel v obci N. o výmere asi 47 ha sa stal v zmysle § 2 nar.č. 52/1945 Sb.n. SNR vlastníctvom Čsl.štátu. Povereníctvo určilo ako čakaťľa na tento roľnícky nediel oblastné riaditeľstvo štátnych majetkov n.p. v Bratislave. Za účelom zjednodušenia technického a administratívneho postupu pri likvidácii tohto majetku Povereníctvo nebude namietat', aby bývalý vlastník bol odškodnený na základe priameho jednania s vyššie uvedeným čakaťľom. Toto priame jednanie môže byť uskutočnené v prepadnej lehote 90 dní od doručenia tejto výzvy.

39. Z upovedomenia Jednotného zväzu pôdohospodárov (zemedelcú) (č.l.423) zn. 567/23.III.50/P6 z 23.03.1950 je zrejme, že Čsl.štátnym majetkom n.p. Bratislava bolo dňa 21.01.1950 zaslané vyúčtovanie náhrady na majetok O. I. v obci D. a to podľa výzvy povereníctva č.j. 13.810/48-V/A-2 z 12.11.1949 a na jeho žiadosť z 24.01.1950. Do dnešného dňa žiadna odpoveď však od neho nedošla, ani náhrada zložená nebola. Keďže lehota stanovená vo výzve povereníctva prešla už dňa 18.03.1950, súčasne dané dávajú na vedomie povereníctvu k zaujatiu stanoviska.

40. Rozhodnutím Povereníctva pôdohospodárstva v Bratislave z 30.11.1950 (č.l. 316, detto 645) sa pôdohospodársky majetok bývalého vlastníka O. I. v k.ú. D. o výmere 47 ha (pôda s budovami), ktorý podľa § 2 nar.č. 52/1945 Sb.n SNR sa stal vlastníctvom štátu, ponecháva sa z dôvodov verejného záujmu naďalej vo vlastníctve Čsl.štátu – pover.pôdohosp. (fond náhradový).

41. Z prípisu KNV z 04.02.1951 (čl. 317) č. IX/5-614.5-1951/1 adresované povereníctvu pôdohospodárstva k č. 10646/50-IX/1 vyplýva, že KNV – pôdohospodársky referát v Bratislave s poukazom na § 3 vyhl.č. 507/50Ú.v. v prílohe vrátil prípis s tým, že prac.skupiny referátu IX/5 boli na základe uznesenia rady KNV ku dňu 31.1.1951 likvidované. Tunajší referát vybavuje agendu prikázanú mu v § 2 cit.vyhlášky. K tomu strana žalobcov uviedla, že boli zrušené pozemnoknižné súdy. V zmysle ust. § 9 nar. č. 52/1945 prechody prídelov na štát sa stali právoplatnými až zápisom tejto skutočnosti do pozemkovej knihy.

42. Z rozhodnutia Pôdohospodárskeho odboru z 15.03.1957 (č.l. 442 rub) vo veci štátneho majetku n.p. S., pridelenie zabavených nehnuteľnosti je zrejme, že Okresný národný výbor v U. o pôdohospodárskych nehnuteľnostiach vedených v pkn. vložke D. 1, H.X. J. D., parc.č. XXX T. XXX, ktoré boli rozhodnutím bývalého Štátneho pozemkového úradu v Bratislave pod č.j. 16.277/4/1922 zabavené v prospech štátu (zápis v pkn. vl. č. X. k.ú. obce D. pod B2 a 3) dosiaľ na mene I. L., E. I. sa prideliť do vlastníctva Československého štátu a súčasne sa odovzdali do operatívnej správy štátneho majetku n.p. v S.. Na základe tohto rozhodnutia sa vykoná prevod vlastníckeho práva. V zmysle tohto rozhodnutia prídelca nadobudol vlastnícke právo dňom doručenia rozhodnutia s tým, že predmetné nehnuteľnosti už vo svojej držbe mal.

K tomu zástupca žalobcov uviedol, že pokladá dané rozhodnutie za nulité, vzhľadom na nar. č. XXX/XXXX, lebo nikdy takéto právo neprešlo na ONV. Zástupca žalovanej však túto listinu pokladá za platnú, pretože ONV mohli rozhodovať o prídeloch.

43. Z rozhodnutia ONV Dunajská Streda (č.l. 191) z 30.10.1973 č. PLVH/2336/73 vyplýva, že v rámci majetkoprávneho usporiadania prideleného v I.čsl.poz.reforme, podľa § 9 nar.č. 52/1945 Zb. SNR v prenesenej pôsobnosti podľa § 3 vyhl.č. 507/50 Ú.v. bol vyňatý z vlastníctva Čsl.štátu, zapísaného pod B./5. Pkv.č. X k.ú. D. parc.č. XXX, t.j. dom vo výmere 173 m² a časť z parc.č. XXX vo výmere 4.808 m² a povolil vklad vlastníckeho práva titulom prídelu v I.poz.reforme v prospech U. G. s manželkou R., ako nové parcely č. XXX/X T. XXX/X. Z odôvodnenia je zrejme, že menovaní obdržali v I.čsl.poz.reforme v k.ú. D. na kolónii N. 13.4842 ha poľn.pôdy vrátane domovej nehnuteľnosti. Do pozemkovej knihy táto právna skutočnosť nebola vložaná a prídel nebol vyčlenený zo súboru nehnuteľností býv. veľkostatku,

ktorý je vedený v poz.knihe v pôvodnom stave a ako taký prepísaný na Čsl.štát v správe ŠM np. V S.. Bolo zistené, že prídelci boli v stálej držbe, ktorá bola prerušená len okupáciou južného Slovenska. Po roku 1945 sa znova ujali držby a úžitku prideleného im majetku a na ňom hospodárili do 01.09.1950, kedy sa z obce vysťahovali a ich pôdu prevzal štátny majetok okrem rodinného domu, ktorý po odsťahovaní užíval a dodnes užíva jeho syn R. G. s rodinou. Prídelca U. G. sa preukázal osvedčením o národnej a politickej spoľahlivosti, vystavenej ONV v Novom Meste n/V č. 3242/45z 10.07.1945. Preto nie sú námietky, ale len v vzťahu k domu a príľahlej záhrade, u ostatnej pôdy súhlas nebol daný, nakoľko na tejto pôde prestali trvale hospodáriť a preto podlieha výkupu podľa zákona č. 46/1948 Zb.

44. Listom štátnej sporiteľne z 27.07.1955 (č.l. 192) bol vyzvaný p. U. G. na zaplatenie doplatku prídelovej ceny. Bývalý Štátny pozemkový úrad, poľažne Ministertvo pôdohospodárstva (zemedelstva) v Prahe v rámci l.poz.reformy mu prideliť pôdu zo zabraného veľkostatku U. v k.ú. D. v r. 1925.

45. Z oznámenia Ministerstva vnútra SR (č.l. 185) z 11.10.2011, je zrejmé, že vo fonde ONV U. (1945 – 1946) sa nenachádza dokument o vyhlásení matku R. E. a R. O. za opustený. K tomu zástupca žalobcov pripomenul anexiu Žitného Ostrova, nariadením č. 52 z 1945 sa právny stav vrátil ku dňu 01.11.1938, pričom zo žiadnych listín nevyplýva, že sporné pozemky by boli opustené hospodárom.

46. Oznámením zo dňa 2. septembra 2011 Daňový úrad Dunajská Streda (č.l. 72) odpovedal na žiadosť splnomocneného zástupcu žalobcov, že neviduje nedoplatky vzniknuté z nezaplatenia prídelovej ceny za prídel na meno R. O. a manž. A. z kolónie N. a E..

47. Zo Stanoviska Správy katastra Dunajská Streda k vlastníctvu pred konaním ROEP zo dňa 26. januára 2012 je zrejmé, že predmetom konania ROEP boli pozemky, evidované v pozemkovej knihe, prípadne v prídelových listinách alebo v iných listinách, avšak niektoré prídelové listiny neboli ani v rámci ROEP-u zaevidované do katastra, vlastníctvo tých parciel bolo zapísané v prospech SR – Slovenského pozemkového fondu.

48. Listom Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálny odbor (č.l. 659) z 12.05.2024 je zrejmé, že pôvodná Pkn. parc. XXX v k.ú. D., z ktorej CKN parcely XXX/X, XXX/X boli vytvorené, bola vedená vo vložke č. X. Vlastníctvo v prospech Československého štátu bolo zapísané na základe rozhodnutia Okresného národného výboru, odb. poľnohosp. rady ONV v U. zn.: Pôd.8-2466/57 z 15.03.1957 pod čd. 374 – viď vl.č. 1 pod B5. V roku 2001 v k.ú. D. bol vyhotovený ROEP, v rámci ROEP-u vlastníctvo nadväznosti na vyvlastnenia bolo zapísané v prospech Slovenskej republiky, napriek tomu, že v tejto lokalite v rámci I. a II. pozemkovej reformy parcely boli zlúčené a znovu rozdelené s prídelovými plánmi (duplicitné vlastníctvo). Titulom nadobudnutia u CKN parc. Č. XXX/X T. XXX/X v prospech Slovenskej republiky je rozhodnutie Pôd.8-2466/57 z 15.03.1957.

49. Na fotografii (č.l. 318) je podľa zástupcu žalobcov bývalý dom pána I. a na fotografii (č.l. 320) je súčasná kúria pána I., ktorú aj s pozemkovým majetkom dostal v zmysle zákona 142/1947 ako náhradu za zvyškový majetok N..

50. Dedičské konanie po neb. A. O., nar. v r. XXXX, zomr. XX.XX.XXXX prebehlo pred tunajším súdom pod sp. zn. D 1115/94, Dnot 443/96. Súdny komisár vydal dňa 24.03.1999 Osvedčenie o dedičstve, v zmysle ktorého neknihovanú nehnuteľnosť v k. ú. D. parc. č. XXX o výmere 50.430 m², parc. č. XXX/X o výmere 54.532 m² nadobudli: pôvodná žalobkyňa v 1. rade v 1/4-ine vzhľadom k celku, žalobkyňa v 3. rade v 1/32-ine vzhľadom k celku, R. O., r.č. XXXXXX/XXX v 1/8-ine vzhľadom k celku, P. R. O., r.č. XXXXXX/XXX v 1/16-ine vzhľadom k celku, E. O., r.č. XXXXXX/XXXX v 1/32-ine vzhľadom k celku. Následne dedičské konania o novoobjavenom majetku po neb. A. O., nar. v r. XXXX a zomr. dňa XX.XX.XXXX prebehlo na tunajšom súde pod sp. zn. 10D/58/2009, Dnot 29/2009. Súdny komisár vydal Osvedčenie o dedičstve dňa 07.04.2009, na základe ktorého žalobkyňa v 1. rade (v podiele 13/32 vzhľadom k celku), žalobkyňa v 3. rade (v podiele 1/32-ine vzhľadom k celku) a P. R. O., nar. XX.XX.XXXX (v podiele 1/16-ine vzhľadom k celku) nadobudli nehnuteľnosť v k. ú. území D., podiel 1/2, parc. EKN č. XXX/XX.

51. Dedičské konanie po neb. R. O., nar. dňa XX.XX.XXXX a zomr. dňa XX.XX.XXXX o novoobjavenom majetku prebehlo pred Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. D 1960/92, Dnot 695/93 (č.l. 76 starého spisu). Súd uznesením schválil dedičskú dohodu, v zmysle ktorej nehnuteľnosti v k. ú. D.

(parc. č. XXX) v 1/2-ine preberali žalobkyňa v 1. rade v 1/4-ine, R. O., nar. XX.XX.XXXX v 1/4-ine, R. O., nar. XX.XX.XXXX v 1/8-ine, A. O., nar. XX.XX.XXXX v 1/8-ine, L. S., nar. XX.XX.XXXX v 1/4-ine. Následne dedičské konania o novoobjavenom majetku po neb. R. O., nar. dňa XX.XX.XXXX a zomr. dňa XX.XX.XXXX prebehlo na tunajšom súde pod sp. zn. 13D/59/2009, Dnot 30/2009. Súdny komisár vydal Osvedčenie o dedičstve dňa 07.04.2009, na základe ktorého R. A. (pôvodná žalobkyňa v 1. rade) v podiele 13/32 vzhľadom k celku; A. F. A. (pôvodne žalobkyňa v 3. rade), v podiele 1/32-ine vzhľadom k celku) a P. R. O., nar. XX.XX.XXXX (v podiele 1/16-ine vzhľadom k celku) nadobudli nehnuteľnosť v k. ú. území D., podiel 1/2, parc. EKN č. XXX/XX.

52. V dedičskom konaní po neb. T. O., E. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (č.l. 111) pod sp. zn. 38D/296/2016, Dnot 35/2016 bolo Uznesením z 05.08.2016 osvedčené dedičstvo o dedičskej dohode, v zmysle ktorej nehnuteľnosti okrem iného aj v k. ú. D. vedenej na LV XXXX (parcely registra „C“, parc. č. XXX/X T. XXX/X) s poznámkou „o spochybnení hodnovernosti údajov o vlasníckom práve“, nadobudla A. B., E. A., nar. XX.XX.XXXX v podiele poručiťky, t.j. v 1/16 .

53. V dedičskom konaní po neb. P. R. O., na. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (č.l. 115) pod sp. zn. 46D/629/2017, Dnot 88/2017 bola Uznesením z 19.03.2019 schválená dedičská dohoda, v zmysle ktorej nehnuteľnosti okrem iného aj v k. ú. D. vedenej na LV XXXX (parcely registra „C“, parc. č. XXX/X T. XXX/X) nadobudla A. B., E. A., nar. XX.XX.XXXX v podiele poručiťka, t.j. v 1/16 .

54. V dedičskom konaní po neb. O. A., E. O. nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (č.l. 119) pod sp. zn. 1D/250/2019, Dnot 36/2019 bola uznesením z 05.06.2020 schválená dedičskú dohodu, v zmysle ktorej nehnuteľnosti okrem iného aj v k. ú. D. vedenej na LV XXXX (parcely registra „C“, parc. č. XXX/X T. XXX/X) v podiele poručiťka 13/32 nadobudli: 1/ R. S., E. A., nar. XX.XX.XXXX v podiele 2/3 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 78/288 v pomere k celku; 2/ J. K., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1/9 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 13/288 v pomere k celku; 3/ N. K., B. XX.XX.XXXX v podiele 1/9 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 13/288 v pomere k celku; 4/ A. H., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1/9 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 13/288 v pomere k celku.

Dané rozhodnutie bolo doplnené o nehnuteľnosti v k.ú. D., vedené na LV č. XXXX /pod B2 a B5/ v podiele 13/32, ktoré uznesením zo 17.06.2020 nadobudli: 1/ R. S., E. A., nar. XX.XX.XXXX v podiele 2/3 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 78/288 v pomere k celku; 2/ J. K., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1/9 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 13/288 v pomere k celku; 3/ N. K., B. XX.XX.XXXX v podiele 1/9 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 13/288 v pomere k celku; 4/ A. H., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1/9 z predmetu dedičstva, t.j. v podiele 13/288 v pomere k celku. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že bol účastníkmi konania navrhnuté doplnenie predchádzajúceho uznesenia, nakoľko nebolo rozhodnuté o nehnuteľnom majetku , poručiťka ku dňu smrti vlastnila nehnuteľnosti v k.ú. D., vedené na LV č. XXXX /pod B2 a B5/ v podiele 13/32. V oboch konaniach p. R. S. zastupovala aj ostatné dedičky (2 až 4) na základe plnej moci.

Poznámka súdu: v rozhodnutí sa uvádza „O.“, z plnej moci zo 16.09.2013 (č.l. 13) sa uvádza „R. O.“, s rovnakým dátumom narodenia, v žalobe bol mylne uvedený chybný rok narodenia a tiež meno R., podľa REGOB (č.l. 247) t.j. jedná sa o totožnú osobu.

55. Z pôvodného Výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie D. súd zistil, že ako vlastník nehnuteľnosti parcely č. XXX/X T. XXX/X je zapísaná žalovaná v podiele 1/1, pričom titulom nadobudnutia je Rozhodnutie OÚKO č. 4/2001 ROEP, avšak duplicitne sú zapísaní aj žalobcovia, a to žalobkyňa v 1. rade v podiele 13/32, titulom nadobudnutia je Osvedčenie o dedičstve 13D/59/2009, žalobkyňa v 2. rade v podiele 1/16, titulom nadobudnutia je Osvedčenie o dedičstve 38D/466/2012 a žalobkyňa v 3. rade v podiele 1/32, titulom je Osvedčenie o dedičstve 13D/59/2009. U všetkých vlastníkoch, t.j. tak u žalovanej, ako u žalobcov figuruje poznámka, že hodnovernosť údajov o vlasníckom práve k nehnuteľnosti v katastri bola spochybnená.

Neskôr z tohto výpisu LV č. XXXX k 07.03.2021 (č.l. 32, detto 102) sú zrejmé nové záznamy, a to okrem iného pod bodom 2/ a 5/ spoločnosť Agrolens, spol. s r.o. so zapísanou poznámkou o vedenom súdnom konaní na odvolacom súde; titulom nadobudnutia je kúpna zmluva, vklad povolený 15.10.2020, V-7382/2020, podiel 78/288.

56. Rozhodnutím katastrálneho úradu č. V 7382/2020 (č.l. 106) bol povolený vklad 15.10.2020 vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v k.ú. D. vedenej na LV XXXX, parc.č. XXX/X o výmere 120 m² a parc.č. XXX/X o výmere 50.319 m² v prospech spoločnosti Agrolens spol. s r.o. na základe kúpnej zmluvy, kde predávajúcou bola R. S.. K veci bola predložená aj predmetná kúpna zmluva (č.l. 108) zo 07.09.2020, pričom kúpna cena bola vo výške 17.800 Eur.

57. Na pojednávaniach tak strana žalobcov ako aj strana žalovanej zotrvali na svojich písomných podaniach. Súd zistil spornosť veci, totiž žalobcovia odvodzovali vlastnícke právo právnych nástupcov R. O. a jeho manželky k prídelu z prvej pozemkovej reformy (aktuálne CKN parcela XXX/X T. XXX/X, k.ú. D.) na základe ním predložených listinných dôkazov, zatiaľ čo podľa žalovanej uvedené osoby vlastnícke právo k prídelu nenadobudli a vlastnícke právo k uvedeným pozemkom patrí štátu.

Žalobcovia vychádzali z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR z 10.3.1928 Rv, I 783/27 v tzv. zbierke Vážný č. 7862, podľa ktorého sa „nadobudnutie prideleného pozemku uskutočňuje právoplatným konečným rozhodnutím pozemkového úradu priznávajúcim prídel“. Žalovaná poukázala na rozhodnutia: Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9Co/373/2018, Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/212/2020, Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 536/2022, podľa ktorých sa na preukázanie vlastníctva k prídelu z prvej pozemkovej reformy vyžadovala intabulácia prídelovej listiny do pozemkovej knihy.

Dovolací súd v bode 14 rozsudku NS SR 5Cdo/62/2018, k tzv. zbierke Vážný, uviedol, že „pokiaľ odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie citoval aj rozhodnutie NS z 10.3.1928. sp. zn. Rv I 7863/1927, Vážný č. 7862, v tomto smere možno iba konštatovať, že k nadobudnutiu v rozhodnom období postačoval samotný správny akt bez potreby intabulácie. Toto rozhodnutie je využiteľné v tom prípade, ak by vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkyň súdy v základom konaní odvodzovali z rozhodnutia o prídele (bližšie špecifikovanom ohľadom predmetu prídelu a subjektu, ktorý ho vydal), čo preskúmané rozhodnutia však neobsahujú.“ Právni predchodcovia žalobcov ale neodvodzujú svoje vlastníctvo od rozhodnutia o prídele, ale od zámeny pôvodných parciel č. XXX T. XXX/XX medzi R. a A. O. a O. I., ktorá je uvedená v liste Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave č. 7631/32 z 18.8.1932.

Podľa § 27 prídelového zákona č. 81/1920 „konečná rozhodnutí pozemkového úradu a dohody, opatrené jeho schvalovacím doložkou, rovnajú sa listinám vkladným.“ Žalobcovia majú za vkladuschopnú listinu rozhodnutie Štátneho pozemkového úradu č.j. 108.330/29-IV/5 s účinnosťou do 3.6.1930 a rozhodnutie Štátneho pozemkového úradu č.j. 215.531/31 IV s účinnosťou od 3.6.1930, tieto rozhodnutia nepredložili. Do konania predložili dve listiny Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave č. 4977 zo 16.5.1933 a č. 7631/32 z 18.8.1932, v ktorých sa uvedené rozhodnutia iba citujú; rozhodnutie 108.330/29-IV/5 sa mohlo týkať prídelu O. I. a nie zámeny medzi O. I. a R. a A. O..

58. Súd vykonané dôkazy hodnotil v súlade so znením ust. § 191 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo počas konania najavo a dospel k názoru, že žaloba nie je dôvodná, ale vzájomná žaloba dôvodná je.

59. Podľa § 137 písm. c) C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

60. Podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

61. Podľa ust. § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

62. Podľa ust. § 7 zákona č. 215/1919 Sb.z. o zabránení veľkého majetku pozemkového, scizení, pronájem zabraného majetku, jeho zavazení a dělení vyžaduje úředního souhlasu (§ 15) a nemá bez něho proti státu právních následků. Zcizení, dělení, zavazení, pacht a nájem zabraného majetku

vyžaduje svolení pozemkového úřadu a jest bez něho neplatné. (2) Pozemkový úřad uděluje svolení, může uložit podmínky a učiniti výhrady.

63. Podľa § 1 zákona č. 330/1919 Sb. z. a n. v zmysle § 1 a 25 záborového zákona (č. 215/1919 Sb. z. a n. o zabraní veľkého majetku pozemkového) zriaďuje sa štátny pozemkový úrad pre celé územie Československej republiky so sídlom v Prahe.

64. Podľa § 68 ods. 1,2,3 vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb., (1) Každé rozhodnutí budiž označeno jako výměr, leč by šlo o rozhodnutí uvedené v § 74, odst. X, na něž si mohou strany stěžovati toliko námitkami podle § 74, odst. 4. (2) Rozhodnutí má obsahovati výrok, a pokud není jinak ustanoveno, odůvodnění, jakož i, nejde-li o rozhodnutí ústředního úřadu, poučení o opravném prostředku. (3) V písemném rozhodnutí budiž označen úřad, který je vydává, uvedeno datum a připojen podpis úředního orgánu k tomu oprávněného. Podpis může býti nahrazen ověřením kanceláře, že vyhotovení souhlasí s vyřízením.

65. Podľa § 1 nariadenia SRN č. 52/1945 Sb., zrušujú sa nadobudnutia nehnuteľností spadajúcich pod československú pozemkovú reformu, ktoré sa uskutočnilo na území dočasne okupovanom maďarským štátom, všetky rozhodnutia nehnuteľností spadajúcich pod československú reformu, ktoré sa uskutočnili po 1. novembri 1938 na území dočasne okupovanom maďarským štátom ako aj všetky nadobudnutia príslušenstva týchto nehnuteľností dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa zrušujú a s výnimkou uvedenom v § 4 obnovuje sa právny stav ku dňu 1. novembra 1938.

66. Podľa § 2 ods. 1 nariadenia SRN č. 52/1945 Sb., vlastníci, držiteľia a iní užívatelia nehnuteľností uvedených v § 1 sú povinní ohlásiť a náležitým spôsobom preukázať (prídelová listina, kúpno predajná zmluva, dedičské svedectvo a pod.) svoje práva v každom prípade u národných výborov a to v prepadnej lehote do 30. septembra 1945, inak nehnuteľnosť sa stáva vlastníctvom štátu a použije sa pre ciele pozemkovej reformy.

67. Podľa § 3 ods. 1 tohto nariadenia príslušné národné výbory (komisári alebo správne komisie) po vyzvaní doterajšieho vlastníka (držiteľa, užívateľa), aby odovzdal držbu, uvedú oprávnenú osobu po splnení podmienok podľa § 2 ods. 1 hneď do držby a úžitku nehnuteľnosti. Podľa ods. 3 o uvedení do držby treba v každom prípade spísať zápisnicu a jej odpis predložiť Poverenictvu Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu.

68. Podľa § 4 ods. 1 nariadenia SRN č. 52/1945 Sb., ustanovenia v § 1 k otázke obnovenia právneho stavu a § 3 vzťahujú sa po preskúmaní a uznaní národnej a politickej spoľahlivosti ako aj spôsobu nadobudnutia Poverenictvom Slovenskej národnej rady pre veci vnútorné v dohode s Poverenictvom Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu.

69. Podľa § 9 ods. 1 nariadenia SRN č. 52/1945 Sb., pozemnoknižné zápisy potrebné k vykonaniu tohto nariadenia prevedú súdy na návrh Poverenictva Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu.

70. Nariadenie č. 104/1946 Zb. SNR o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy, pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Zb. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Zb. SNR upravovalo, ako to vyplýva z jeho názvu, vydávanie výmerov o vlastníctve pôdy pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Zb. SNR.20. Podľa § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1946 Sb.n. o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy, pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR, výmer o vlastníctve pôdy je verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídelcu k pridelenej pôdohospodárske nehnuteľnosti, na základe ktorej príslušný knihovný súd urobí záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia.

71. Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 142/1947 Sb. o revízii prvej pozemkovej reformy pozemkový majetok získaný pre účely prídelov je podľa tohto zákona určený spolu s ostatným zabraným majetkom, pokiaľ nebol alebo nebude podržaný štátom pre účely všeobecne prospešné (§ 10 záborového zákona) ani doposiaľ nebol pridelený, pre prídel subjektom v cit. ustanovení špecifikovaným.

72. Podľa § 17 zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme v znení účinnom ku dňu 21.6.1966, „Pridelená pôda prechádza dňom prevzatí držby do vlastníctví prídelce. Prídelce je povinen na pridelené pôde osobne pracovať s péčou riadneho hospodára.“

73. V rámci dokazovania sa súd musel vysporiadať predovšetkým s otázkou vlastníckeho práva strán konania, nakoľko základnou podmienkou úspechu vlastníckej žaloby, aj negatívnej, je preukázanie vlastníckeho práva. Z úspešného preukázania vlastníctva však ešte nevyplýva, že nárok žalobcu na požadovanú ochranu je už tým samým opodstatnený, v prípade, ak žalovaná má právo na užívanie vecí alebo na zasahovanie do vlastníckeho práva na základe platnej zmluvy vecného bremena alebo iných skutočností.

74. V sporoch o vlastnícke právo k nehnuteľnosti je dôležité tiež zistenie potrebných podkladov z hľadiska evidencie nehnuteľností. Podanie určovacej žaloby je viazané na preukázanie naliehavého právneho záujmu. Keďže na liste vlastníctva boli ako vlastníci zapísaní tak žalobcovia ako aj žalovaná, existuje aktuálny stav právnej neistoty medzi žalobcami a žalovanou, ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť, súd dospel k záveru, že v predmetnom konaní je naliehavý právny záujem daný, a to aj s poukazom na ustálenú judikatúru súdov, v zmysle ktorej duplicitne zapísaný vlastník má vždy naliehavý právny záujem na určení vlastníctva, pretože rozhodnutie o takej určovacej žalobe bude podkladom pre riadny zápis v katastri nehnuteľnosti. Hoci aktuálne je vlastníctvo žalovanej úplne vynechané, súd má za to, že z doposiaľ zistených skutočností to nie je správne, minimálne v časti podielu na nehnuteľnosti.

75. Základnými predpismi prvej pozemkovej reformy bývalej ČSR bol zákon č. 215/1919 Sb. o zabraní veľkého majetku pozemkového zo 16. apríla 1919 (záborový zákon), zákon č. 81/1920 Sb. z 30. januára 1920, ktorým sa vydávali ustanovenia o prídele zabranej pôdy a upravuje právny pomer k pridelenej pôde (prídelový zákon) a zákon č. 329/1920 Sb. z 8. apríla 1920 o prevzatí a náhrade za zabratý majetok pozemkový (náhradový zákon).

76. Podľa nariadenia vlády č. 104/1945 Sb. mohol byť prídel odňatý, čo prichádzalo do úvahy, ak prídelca nehospodáril so starostlivosťou riadneho hospodára. Poverenie SNR pre pôdohospodárstvo a pozemkovej reformy do 10 rokov odo dňa ujatia sa držby po vypočítaní miestnej organizácie Jednotného zväzu roľníkov a ONV mohol pridelený majetok odňať a prideliť ho inej kvalifikovanej osobe, o ktorej možno odôvodnene predpokladať, že bude na ňom riadne hospodáriť podľa § 23 ods. 2 Nariadenia SNR č. 104/1945 Zb.

77. Rozhodovacia činnosť správ katastra v konaní o návrhu na vklad nesie v sebe určité prvky justičnej činnosti, ktoré spočívajú v tom, že vklad možno vykonať iba na základe právoplatného rozhodnutia o povolení vkladu a správa katastra je oprávnená, ale aj povinná skúmať spôsobilosť listín predložených na zápis vlastníckeho práva. Ak nie sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad zamietne. Pokiaľ však vklad povolí, je namieste výlučne preskúmanie rozhodnutia v správnom súdnom konaní.

78. V publikácii Občianske právo hmotné, rok vydania 2006, na strane 526 sa uvádza: „Právna úprava katastra nehnuteľností historicky nadväzuje na niekdajšie pozemkovoknižné právo, ktoré malo na Slovensku dlhodobú tradíciu a v plnom rozsahu sa uplatňovalo do roku 1950. Pre právny stav do roku 1950 bol na Slovensku smerodajný tzv. pozemkovo knižný poriadok z roku 1855 upravujúci pozemkové knihy. Naďalej síce pretrvávala povinnosť zapisovať určité právne vzťahy do pozemkových kníh, resp. do iných verejných kníh (napr. železničných kníh), tieto zápisy však nemali hmotnoprávne účinky, ale len deklarovali určitý právny vzťah.“ Rovnaký názor bol vyjadrený v publikácii Pozemkové právo III, rok vydania 2010, kde sa na strane 54 uvádza: „Významnou zmenou prešli pozemkové knihy v roku 1950 vydaním Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na zmenu vlastníctva k nehnuteľnostiam už nevyžadoval povinný zápis do pozemkovej knihy, ale stačilo, aby pri poľnohospodárskych pozemkoch bol prevod odsúhlasený okresným národným výborom. A tým sa už značne vzdaloval skutočný stav v právnych pomeroch k nehnuteľnostiam od evidovaných zápisov. Na Slovensku sa už prevody po formálnej stránke dôkazne nerobili, prevody sa robili veľmi často ústne a fakticky sa zmenilo užívanie bez právneho prevodu.“

79. Vlastnícke právo možno nadobudnúť rôznymi spôsobmi, rozlišujeme však najmä takzvané originárne a odvodené nadobudnutie vlastníckeho práva. Pôvodným - originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva je také rozhodnutie, kedy nadobúdateľ neodvodzuje svoje vlastníctvo od skoršieho

vlastníka a vzniká nezávisle od neho. Medzi takéto nadobudnutia vlastníctva patrí aj získanie vlastníctva na základe znárodnenia, vyvlastnenia, konfiškácie alebo vydržania. Originárne sa nadobúda vlastníctvo aj na základe rozhodnutia štátneho orgánu, respektíve súdu (§ 134 a nasl. OZ). Za originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva sa považujú aj niektoré formy nadobudnutia vlastníckeho práva pred účinnosťou Občianskeho zákonníka z roku 1950, ako aj z roku 1964. Medzi tieto spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva patrí i pridelenie pozemkov na základe prídelového rozhodnutia. Aj z ustálenej judikatúry (najmä rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 123/2004) vyplýva, že výmery a prídelové listiny sú dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú listinami spôsobilými pre zápis vlastníckeho práva do katastra. Tieto listiny majú povahu administratívnych rozhodnutí, ktoré súd nie je mimo rámca správneho súdnictva oprávnený preskúmať.

80. Podľa zákona č. 215/1919 Zb. o zabraní veľkého pozemkového majetku - záborový zákon, preberal štát do svojho vlastníctva pozemky, ktoré u jednotlivého vlastníka alebo u tých istých spoluvlastníkov presahovali výmeru 150 ha poľnohospodárskej pôdy, alebo 250 ha všetkej pôdy. Nariadením SNR č. 52/1945 Zb., ktorým sa zrušujú nadobudnutia nehnuteľností spadajúcich pod Československú pozemkovú reformu, ktoré sa uskutočnili na území dočasne okupovanom Maďarským štátom, prešiel do vlastníctva štátu nehnuteľný majetok pod uvedenú výmeru na území dočasne okupovanom Maďarským štátom, ak si osoby oprávnené v rámci citovaného nariadenia neuplatnili práva do 30. septembra 1945. Ďalším nariadením SNR č. 104/1945 Zb. o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov Slovenského národa, sa pod uvedenú výmeru konfiškoval poľnohospodársky majetok označených osôb. Na základe zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy a zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme sa dokončil proces, ktorým sa vlastníkom odnímala a na štát prechádzala pôda aj pod výmeru ponechanú vlastníkom záborovým zákonom. Predpisy o prvej pozemkovej reforme vrátane revízie zostali v platnosti aj po vzniku Slovenskej republiky.

81. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že nie je možné žalobe vyhovieť a určiť neexistenciu vlastníctva žalovanej. Práve naopak právny nástupcovia pôvodných žalobcov, ktorí boli duplicitne zapísaní v registri nehnuteľností nepreukázali prechod vlastníctva sporných nehnuteľností na ich právnych predchodcov. Dokazovaním bolo bezpečne preukázané len to, že právny predchodcovia žalobcov hospodárili na sporných nehnuteľnostiach, ktoré boli pridelené do ich pachtu v roku 1925, ktoré vyplýva zo záznamu prídelov pracovného programu 1925 a tiež následne 1930. Tiež je zrejmé, že sa začalo konať o samotnom prídele do vlastníctva, toto však nebolo zavŕšené vydaním vkladuschopnej listiny a následne intabulované. Pričom v tom čase platila prísna intabulácia.

82. V roku 1931, v čase začiatku prídelového konania, na základe ktorej odôvodňujú vlastnícke právo právny predchodcovia žalobcov, platilo na Slovensku uhorské obyčajové právo a v Čechách platil Všeobecný rakúsky občiansky zákonník z roku 1811. Uvedený právny dualizmus občianskeho práva sa zachovala až do roku 1950, do vydania prvého československého občianskeho zákonníka. Vecná práva k nehnuteľnostiam bolo možné nadobudnúť rôznymi spôsobmi, podľa tohto, či je nehnuteľnosť zapísaná v pozemkovej knihe alebo nie, pričom panovala prísna intabulácia. Na nehnuteľnosť zapísanú do pozemkovej knihy (knihovaných) právo vlastníctva (ale tiež aj iné vecné právo na takúto nehnuteľnosť) bolo možné nadobudnúť spravidla iba vpisom (zápisom) do pozemkovej knihy. Predpisy o náležitostiach vkladových listín boli upravené zákonom z 12.04.1923 č. 90 zberky zákonov a nariadení.

83. V zmysle § 1 tohto zákona vklad do pozemkových kníh možno povoliť len na základe verejných listín alebo na základe takých súkromných listín, na ktorých sú overené podpisy alebo znamenia ruky osôb, ktorých právo má byť prevedené, obmedzené, zaťažené alebo zrušené, alebo ktoré sú schválené prejavom niektorého štátneho, zemského alebo okresného úradu, ktorý je podľa predpisov povolaný bdiť nad záujmami takýchto osôb.

84. V zmysle § 19 vlastníkom nehnuteľnosti do pozemkovej knihy zapísanej sa mohol stať len ten, kto je v pozemkovej knihe ako vlastníak zapísaný. Iba tak bolo možné nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnosti od predchádzajúceho vlastníka (zápisom do pozemkovej knihy za vlastníka. V danom konaní táto skutočnosť (zápis do pozemkovej knihy) súdu preukázaná nebola preto právni predchodcovia vlastníctvo k prideleným nehnuteľnostiach titulom prídelu nenadobudli.

85. Žalobcovia nepreukázali, že ich právni predchodcovia nadobudli vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe vkladuschopnej listiny v zmysle zák.č. 90/1923 Sb v spojení so zák.č. 81/1920 Sb.

86. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobcovia sa negatívnou žalobou z 25.10.2013 domáhali voči žalovanej určenia, že žalovaná nie je vlastníkom parciel registra „C“ katastra nehnuteľností v k.ú. D. vedených na liste vlastníctva č. XXXX, a to parcely č. XXX/X zastavané plochy a nádvoría o výmere 120 M2 a č. XXX/X orná pôda o výmere 50.319 m2. Tvrdili, že predmetné pozemky nadobudli právny predchodcovia žalobcovia prídelom, resp. zamenením.

87. Žalobcovia odôvodnili svoj návrh tým, že na základe registra prídelov právnymi nástupcami prídelníkov prídelových parciel vzniknutých rozparcelovaním zvyškového statku. V návrhu uviedli, že 15.01.1932 K. a O. I. ako predchádzajúci nájomcovia riadne a protokolárne prevzali prídelový majetok, ktorý im odovzdal Štátny pozemkový úrad po rozparcelovaní zvyškového statku na dva kolonizačné prídele s výmerou pod 50 hektárov pre každého. V pozemkovoknižnej vložke č. X vedenej pre kat. úz. N. sú vedené nehnuteľnosti pod parc. č. XXX T. XXX a zapísané (v poznámke 1) pôvodne do vlastníctva grófký I. L. E. I. dňa 15.06.1901. Pod poznámkou č. 5 zápisom zo dňa 07.05.1957 bolo zapísané vlastníctvo evidovaných nehnuteľností na Československý štát s poukazom na rozhodnutie ONV v U.. Toto rozhodnutie pokladajú za nulitný, ničotný.

88. Mimo rámec správneho súdnictva všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu; môže ho preskúmať len so zreteľom na to, či ide o akt nulitný (ničotný). Nulitným aktom je správny akt, vydaný tzv. absolútne vecne nepríslušným správnym orgánom, z ktorého nevznikajú žiadne právne následky, na rozdiel od aktu neplatného, pri ktorom sa uplatní prezumpcia jeho správnosti až do doby zrušenia jeho účinkov (zrušením alebo zmenením). Súd je viazaný rozhodnutím správneho orgánu o prídele nehnuteľnosti potiaľ, že je povinný vychádzať z jeho účinkov, ktoré sa prejavujú v tom, že právnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva je rozhodnutie o ich prídele. V danej veci bolo vydané rozhodnutie (prídel) právnemu predchodcovi žalovanej Okresným národným výborom v U., v tom čase subjektom oprávneným na jeho vydanie a vydal ho v medziach svojich právomocí. Je v ňom uvedené, kto ho vydal, označenie právneho predpisu, podľa ktorého sa vydáva, akej veci sa týka, obsahuje presné označenie nehnuteľnosti a podmienky, za ktorých sa pridelenie uskutočňuje. Prídelová listina bola opatrená pečiatkou orgánu, ktorý ju vydal a bola podpísaná. Ide preto nepochybne o prídelovú listinu, ktorú treba považovať za perfektnú, a ktorá má povahu verejnej listiny spôsobilej vlastnícke právo preukázať. Súd ďalej konštatuje, že už v tom čase na vznik vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcov nebol potrebný zápis v pozemkovej knihe, nakoľko v zmysle § 1 ods. a ods. 2 nar. SNR č. 104/1946 toto vlastnícke právo vzniklo už na základe daného rozhodnutia.

89. Ale pre úplnosť súd uvádza, že v zmysle § 29 ods. 1 zákona č. 279/1949 Zb. národné výbory spravovali národný majetok zverený do ich správy príslušným ústredným úradom po dohode s ministerstvami vnútra a financií. Uvedenými ustanoveniami neboli dotknuté právne predpisy o majetku skonfiškovanom a o majetku získanom na účely pozemkových reforiem v zmysle § 31 ods. 2 zákona č. 279/1949 Zb. Obdobne aj k tomuto zákonu vydané Vládne nariadenie č. 90/1950 Zb. v § 6 ods. 6 ustanovilo, že právnou úpravou o správe národného majetku národnými výbormi zostali nedotknuté predpisy o majetku skonfiškovanom a znárodnenom a o majetku získanom na účely pozemkových reforiem, ktorý im bol zverený do dočasnej správy, kým sa o ňom definitívne nerozhodne. Poľnohospodársky majetok teda národné výbory nemali v trvalej správe, a teda im mohol byť zverený len do dočasnej správy, a to aj v zmysle Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva zo dňa 5. septembra 1950, ktorou sa vydávajú bližšie predpisy o prechode pôsobnosti Národného pozemkového fondu na Ministerstvo pôdohospodárstva a národné výbory a o prechode obdobnej pôsobnosti Povereníctva pôdohospodárstva na národné výbory č. 507/1950 Ú.v.

90. Súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti tiež Vládne nariadenie č. 110/1953 Sb. zo dňa 18. decembra 1953 o správe národného majetku rozpočtovými organizáciami. Podľa § 2 tohto nariadenia sa toto nariadenie vzťahuje na hmotné predmety, ktoré sú národným majetkom v správe rozpočtových organizácií (ústredných úradov a orgánov, národných výborov, ostatných úradov, ústavov, súdov prokuratúr atď.). V zmysle § 3 tohto nariadenia rozpočtová organizácia spravujúca národný majetok je oprávnená a povinná v mene štátu ako vlastníka so starostlivosťou riadneho hospodára a s obmedzeniami uvedenými v tomto nariadení mať tento majetok v držbe a v evidencii, ochraňovať,

udržiavať, zveľaďovať, využívať ho a nakladať s ním, ako to vyžaduje plnenie jej úloh. Podľa § 6 ods. 3 nariadenia je rozpočtová organizácia povinná dbať o poriadok vo verejných knihách, najmä, aby v nich bol zapísaný ako vlastník československý štát a vyznačená jej správa. Ustanovenie § 23 tohto nariadenia pritom stanovuje, že o správe a o nakladaní s majetkom skonfiškovaným, znárodneným a s majetkom získaným pre účely pozemkových reforiem platia dokiaľ s týmto majetkom nebolo konečným spôsobom naložené osobitné predpisy.

91. Z citovaného Vládneho nariadenia č. 110/1953 Sb. zo dňa 18. decembra 1953 teda taktiež vyplýva, že národný majetok bol zverený národným výborom do dočasnej správy, t.j. pokiaľ sa s týmto majetkom konečným spôsobom nenaloží. Poľnohospodársky majetok mohol byť do trvalej správy zverený národným výborom buď ústredným úradom, alebo keď v súvislosti s nadobudnutím účinnosti Vyhlášky č. 158/1959 Ú. v., teda po 01.09.1959, prešiel do ich správy. Do trvalej správy teda mohol takýto majetok (t. j. majetok skonfiškovaný a majetok získaný na účely pozemkových reforiem) prejsť až po 01.09.1959 v zmysle vyhlášky č. 158/1959 Ú. v. a to v prípade zapísania takýchto pozemkov (majetku) v pozemkovej knihe na Československý štát v správe ONV - odboru poľnohospodárstva. Ak takýto zápis nebol vykonaný, tento majetok mali národné výbory k 24.11.1990 iba v dočasnej správe, a tak neprešli do vlastníctva obcí.

92. Súd poukazuje na to, že v predmetnej veci sa dotknuté pozemky stali majetkom štátu na základe rozhodnutia ONV v U. Pôd.8-2466/57 z 15.03.1957. Navyše prevody na Československý štát v správe ONV – odboru poľnohospodárstva v zmysle Vyhlášky č. 158/1959 Ú.v. boli zaznamenané v pozemkovej knihe s odkazom na § 3 citovanej vyhlášky, v danom prípade v pozemkovoknižnej vložke č. X v bode 5. Z uvedeného pre súd vyplynulo, že predmetné pozemky boli podľa § 3 vyhlášky č. 158/1959 Ú. v. zverené do vlastníctva Československého štátu v trvalej správe príslušného odboru poľnohospodárstva ONV. Z predložených listín nevyplynulo, že by po tomto zápise bol v pozemkovoknižných vložkách vykonaný ďalší, resp. iný zápis, ktorý by napr. zakladal vlastnícke právo v prospech pôvodných vlastníkov.

93. Po roku 1945 Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy vydávalo podľa nariadenia vlády č. 104/1945 Zb. a nariadenia vlády č. 104/1946 Zb. výmery o vlastníctve pôdy. Bývalé okresné národné výbory vydávali podľa zákona č. 142/1947 Zb. a zákona č. 46/1948 Zb. prídelové listiny, ktoré mali rovnaké právne účinky. Tieto výmery a prídelové listiny (verejné listiny) boli, a aj v súčasnosti sú dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a vkladuschopnými listinami, spôsobilými pre zápis nadobudnutého vlastníctva do katastra nehnuteľností. Aby boli vkladuschopné, museli byť a musia byť tieto listiny právne perfektné. Zo znenia § 23 ods. 2 nariadenia vlády č. 104/1945 Zb. vyplývalo, že rozhodovanie o odňatí prideleného majetku patrilo Povereníctvu pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu. Zákonom č. 98/1950 Zb. bol zrušený národný pozemkový fond pri Ministerstve pôdohospodárstva a fondov pozemkových reforiem. Na základe splnomocnenia týmto zákonom (§ 1 ods. 4) ministerstvo pôdohospodárstva a výživy vydalo vyhl. č. 507/1950 Ú.v., z ust. § 2 ods. 3 ktorej vyplývalo, že na krajské národné výbory prešlo vybavovanie opatrení potrebných na riadne hospodárenie, kontrola tohto hospodárenia, vyúčtovanie národných správ, dispozícia a evidencia presunu inventáru, a to aj podľa § 23 ods. 2 nar. vlády č. 104/1945 Zb. a v zmysle § 3 ods. 3 vyhl.č. Na okresné národné výbory prešlo vykonávanie vyúčtovaní s odchádzajúcimi prídelcami a dozor nad hospodárením prídelcov v zmysle § 23 ods.1 nariadenia vlády č. 104/1945 Zb.

94. Teda rozhodnutím odboru pôdohospodárskej rady Okresného národného výboru v U. pod č. Pôd.8-2466/57 zo dňa 15.03.1957 boli pôdohospodárske nehnuteľnosti vedené v pozemkovo knižnej vložke č. X kat. úz. obce D. L. D. XXX-XXX a doposiaľ vedené na meno I. L. E. I. rozhodnutím bývalého Štátneho pozemkového úradu v Bratislave pod č.k. 16.277/4/1922 zabavené v prospech Československého štátu a pridelené do vlastníctva Československého štátu a odovzdané do operatívnej správy štátneho majetku n.p. S.. V zmysle rozhodnutia prídelca nadobudol vlastnícke právo dňom doručenia rozhodnutia s tým, že predmetné nehnuteľnosti už vo svojej držbe má.

95. Na základe neskorších dedičských rozhodnutí bolo v katastri nehnuteľností zapísané duplicitné vlastníctvo (vo vzťahu k žalobcom), a to popri vlastníkovi: Slovenská republika vedeným na LV č. XXXX pre kat. úz. D..

96. Čo sa týka registra prídeltov, resp. výkazu alebo záznamu zmien, tento je len technickým spracovaním rozdelenia užívania pôdy, nie je však rozhodnutím kompetentného štátneho orgánu a teda nemohol byť ani právnym titulom pre založenie vlastníckeho práva a potvrdzuje to aj skutočnosť, že právni predchodcovia žalobcov neboli zapísaní do pozemkovej knihy ako vlastníci a vlastníkom v pozemkovej knihe zostal evidovaný stále pôvodný vlastník. Právne predpisy, ktoré upravovali prvú pozemkovú reformu bývalej ČSR a to zákon č. 215/1919 Sb., zákon č. 81/1920 Sb., zákon č. 329/1920 Sb. boli účinné za účinnosti intabulačnej zásady účinnej do 01.01.1951, v zmysle ktorej sa vlastníctvo nadobúdalo až zápisom do pozemkovej knihy. Teda v tom čase až zápis do pozemkovej knihy mal konštitutívny charakter svedčiaci o nadobudnutí vlastníctva k pozemkovému majetku.

97. Pozemkovo knižnému zápisu predchádzalo konanie pred súdom povereným vedením pozemkovej knihy, ktorého zákonnou povinnosťou bolo preskúmať vkladuschopnú listinu a doklady s ňou súvisiace a rozhodnúť rozhodnutím o povolení zápisu. Pozemkové úrady z poverenia štátu mali právo pridelovať zabratú pôdu a to rozhodnutím a až právoplatné rozhodnutie o prídelti opatrené schvaľovacou doložkou bolo možné považovať za vkladu schopnú listinu pre zápis do pozemkovej knihy. Register prídeltov, geometrický - polohopisný plán možno teda považovať len za technické podklady vypracované za účelom uskutočnenia prídeltového procesu, výsledkom ktorého malo byť vydanie rozhodnutia o prídelti, ktoré by následne mohol pozemkový súd zapísať do pozemkovej knihy.

98. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia nepredložili rozhodnutie príslušného pozemkového úradu o prídelti a ani zápis pozemkovej knihy nepreukazoval, že právni predchodcovia žalobcov nadobudli sporné pozemky v prvej pozemkovej reforme do vlastníctva, nebolo možné žalobcov považovať za vlastníkov predmetných nehnuteľností, pretože ani ich právni predchodcovia neboli vlastníkami a tieto im ani neboli odňaté štátom v dôsledku rozhodnutia odboru pôdohospodárskej rady ONV v U. pod č. Pôd.8-2466/57 zo dňa 15.03.1957. Pre nadobudnutie vlastníctva k fakticky odovzdaným pozemkom nepostačovalo vstúpenie do užívania týchto pozemkov a doklady predložené žalobcami preukázali len tú skutočnosť, že ich právnym predchodcom boli pozemky odovzdané do správy a užívania, ktorá skutočnosť im musela byť známa.

99. Skutočnosť o vedomosti, že nadobudnutie vlastníctva pozemkov sa nadobúda až zápisom do pozemkovej knihy vyplýva aj z tvrdenia strany žalobcov, keď zaknihovanie prídeltu pôdy sa malo riešiť ako celok a nie individuálne, pričom k vykonaniu zápisu do pozemkovej knihy o vlastníctve ich právnych predchodcov k prideleným pozemkom nedošlo. Ani z iných predložených listín nevyplýva, že by predmetné nehnuteľnosti, prevzali právni predchodcovia do užívania ako vlastníci, pretože sú tam označení ako osoby hospodáriace a preto z uvedeného nie je ani zrejmé, či sporné pozemky im boli pridelené do vlastníctva, skôr sa javí, že im boli dané do nájmu alebo pachtu. Jediná zmienka o vlastníctve právnych predchodcov žalobcov (O.) je spomenutá v zázname zmien (bod 18 a 19 odôvodnenia), v prípise Kolonizačného referátu (bod 20 odôvodnenia), týkajúcej sa zámeny parciel, avšak tieto listiny nemôžu nijako preukazovať ani zakladať vlastnícke právo právnych predchodcov žalobcov k sporným pozemkom. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky, na základe ktorých by právny predchodcovia žalobcov nadobudli vlastníctvo k predmetným sporným nehnuteľnostiam, a to ani na základe prídeltu ale ani zámenou parciel.

100. Vo veci strana žalobcov tvrdila, že došlo k zámennej zmluve, v zmysle ktorej boli pachtované pozemky zamenené z parcely XXX B. XXX/XX T. že v tom prípade nebol potrebný vpis, intabulácia. V čase prvej pozemkovej reformy platila prísna intabulácia, minimálne čo do zapísania vlastníka nehnuteľností. Poznámky na pozemkovoknižných vložkách nie je možné pokladať za prevod vlastníctva. Do 31.12.1950 sa vlastníctvo nehnuteľností zapisovalo do pozemkovej knihy, a to prostredníctvom dvoch druhov pozemkovoknižných zápisov, vkladom (intabulácia) a záznamom (prenotácia). Konštitutívny charakter mal vklad, v dôsledku ktorého právo vzniklo alebo zaniklo. Vo všeobecnosti vlastníkom mohol byť ten, kto bol v pozemkovej knihe za vlastníka zapísaný. Prenotácie, poznámky, záznamy neboli vkladom. Je možné z nich vyvodiť práve to, čo sa aj v predmetnej veci zistilo, že veľkostatok bol daný do pachtu, aké dane mali zaplatiť a podobne. Tu bolo špeciálne aj zaznamenaná skutočnosť o zámennej pachtovanej nehnuteľnosti - role. Avšak ani toto nie je možné pokladať za vkladuschopnú listinu. Proces prepachtovania nebol dovŕšený, možno aj z toho dôvodu, že pán I. mal záujem o výmenu nehnuteľnosti s nehnuteľnosťou na A.. A zámenná zmluva v zmysle nadobudnutia nového pozemku za iný pozemok vo vlastníctve účastníkov zámennej zmluvy súdu tiež nebol predložený. Neobstojí tvrdenie

strany žalobcov, že zámennú zmluvu nebolo potrebné zapisovať, najmä v tom čase prísnej intabulácie vlastníka pozemkov.

101. Navyše právni predchodcovia žalobkyní nenadobudli predmetné nehnuteľnosti ani vydržaním, z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok v zmysle slovenského obyčajového práva v spojení s ust. § 115 a násl. zák. č. 141/1950 Sb. Podľa slovenského uhorského obyčajového práva platného na území Slovenska a Podkarpatskej Rusi do prijatia zák.č. 141/1950 Sb. sa k vydržaniu vyžadovala pokojná držba bona fide veci ako vlastnej po dobu 32 rokov. Držiteľ bol v dobrej viere, ak v okamihu uchopenia sa držby bol presvedčený, bez toho aby si počínal nedbanlivostne, že nadobudol vlastníctvo pokiaľ si pred uplynutím vydržacej doby svoj omyl dodatočne neuvedomil. Vydržacia lehota v prejednávanej veci začala plynúť už pred 01.01.1951, kedy nadobudol účinnosť Občiansky zákonník č. 141/1950 Sb. Podľa dovtedy platných predpisov bola potrebná na vydržanie nehnuteľností doba 32 rokov, ale vzhľadom na právnu úpravu v § 566 OZ treba vychádzať z kratšej 10 ročnej lehoty a preto vydržacia doba uplynula k 01. 01.1961.

Tiež z listu úradu obvodného komisára vo veľkom Máderi z 13.07.1945 adresované úradu okresného komisára v U. (č.l. 194) je zrejmé, že v obci D. sú opustené hospodárstvá okrem iného aj O. I. 80.0426 kj. a K. I. 80.0443 kj; sú to bývalí kolonisti z A., ktorí sa dosiaľ nevrátili. Maďarský štát vydal tieto pozemky do prenájmu víťazovi K. I., ktorého majetok podlieha tiež konfiškácii. Menový býva vo V..

Strana žalobcov ani netvrdili, že by ich právni predchodcovia nerušene užívali danú nehnuteľnosť v žiadanej lehote, preto z ich strany nebola ani splnená jedna z kumulatívnych podmienok vydržania.

102. K dobromyseľnosti aktuálnych žalobcov má súd za to, že táto nebola naplnená. Podľa ust. § 486 Občianskeho zákonníka, kto dobromyseľne niečo nadobudol od nepravého dediča, ktorému bolo dedičstvo potvrdené, je chránený tak, ako keby to bol nadobudol od oprávneného dediča. Tu sa prihliada na dobromyseľnosť neoprávneného dediča i prípadného ďalšieho nadobúdateľa. Právna ochrana poskytnutá nadobúdateľovi majetku od nepravého dediča je špeciálna. V podstate znamená, že v pomere medzi nadobúdateľom a nepravým dedičom sa neuplatňuje všeobecná zásada, že nikto nemôže previesť na iného viac práv než má sám (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipso habet). Predpokladom tejto ochrany je dobromyseľnosť nadobúdateľa. Ak nadobúdateľ vedel, alebo mohol vedieť vzhľadom na okolnosti prípadu, že vec ktorú nadobudol od nepravého dediča mala pripadnúť po poručiteľovi inému, potom je povinný vydať ju oprávnenému dedičovi.

103. V priebehu konania, po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa zo 06.06.2014 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 11.12.2015 a rozsudkom odvolacieho súdu sp.zn. 26Co/76/2016 z 27.06.2017, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu bolo zrušené a vec vrátená uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/62/2018 z 11.12.2019, došlo zo strany žalobcov k prechodu, a aj prevodu vlastníckych práv k predmetnej nehnuteľnosti. Kúpnu zmluvou (č.l. 108) zo 07.09.2020, povolením vkladu 15.10.2020 na spoločnosť Agrolens, s.r.o. (žalobca 1/); a tiež na základe osvedčenia o dedičstve (č.l. 111) sp.zn. 38D/296/2016, uznesenia 46D/629/2017, uznesenia sp.zn. 1D/250/2019 (na aktuálnych žalobcov).

104. Tieto prechody nehnuteľností síce prešli dedičským konaním, a tiež prevod časti nehnuteľnosti na spoločnosť Agrolens spol. s r.o., avšak dobromyseľnosť u nich nemohla byť daná. Totiž mali a museli vedieť o prebiehajúcich konaniach, pričom vec nebola ukončená s konečnou platnosťou. Ako pôvodný žalobcovia, ktorý iniciovali túto žalobu, predsa mali vedomosť, že konanie sa stále vedie. Totiž dovolanie žalovanej bolo podané 11.10.2017, ktoré bolo doručené zástupcovi žalobkyní dňa 23.10.2017, ktorého okrem iného bolo povinnosťou informovať žalobkyne. Takisto spoločnosti Agrolens muselo byť známe, že nehnuteľnosti na ktorých aj dovtedy hospodáril a prenajímal prostredníctvom Slovenského pozemkového fondu a v konaní aj jeho zastupoval ten istý zástupca, musel mať vedomosť o spornosti vlastníctva, resp. duplicitě zápisu. Preto neobstojí názor aktuálnych žalobcov, že by mali byť a boli dobromyseľní.

105. Rozhodnutiami o dedičstve v časti týkajúcej sa predmetov dedičstva k sporným parcelám (v prospech právnych nástupcov poručiteľov - žalobcov) súd nie je viazaný a toto rozhodnutie neurčuje záväzným spôsobom, že poručiteľ v čase svojej smrti vec, ktorá je predmetom dedenia vlastnil a teda,

že ju dedič dedením nadobudol. Pretože v čase svojej smrti právni predchodcovia žalobcov vlastníkmi sporných parciel neboli, tak tieto nemohli byť ani predmetom dedenia.

106. Vo vzťahu k vzájomnému návrhu, vzhľadom na vyššie uvedené súd určil, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je Slovenská republika. Žalovaná odvodila svoje vlastnícke právo titulom rozhodnutia ONV v U. č. pôd. 8 - 24466/57 zo dňa 15. marca 1957 (č.l. 442 rub), z ktorého vyplýva, že pôdohospodárske nehnuteľnosti, ktoré boli zabavené (16.277/4/1922) sa pridelili do čsl. vlastníctva. Z opatrnosti žalovaná tiež argumentovala, že došlo z jej strany k vydržaniu sporných nehnuteľností, nakoľko mala sporné nehnuteľnosti v oprávnenej držbe nepretržite po dobu desať rokov, pričom aj štát môže vydržať nehnuteľnosti. Oprávnená držba je v právnom poriadku Slovenskej republiky koncipovaná ako subjektívne právo a zároveň ako právny vzťah, ktorého obsah je vymedzený v § 130 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 854 Občianskeho zákonníka, prípadne aj z ďalších prechodných ustanovení tohto predpisu vyplýva základná intertemporálna zásada súkromného práva, v zmysle ktorej sa novou právnou úpravou spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou tejto úpravy, no vznik právnych vzťahov a nároky z nich vzniknuté sa posudzujú podľa právnych predpisov platných v čase ich vzniku. Keďže sa dokazovaním zistilo, že predmetné nehnuteľnosti boli skutočne vo vlastníctve štátu, argumentácia o vydržaní je v podstate bezpredmetná a to práve z titulu vlastníctva.

107. V súlade s ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP súd žalovanej ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.